

Ochrona ojczystej przyrody sprawą całego narodu

WARSZAWA (PAP) — Problemy działalności Stronnictwa Demokratycznego na rzecz ochrony i kształtowania środowiska naturalnego były wczoraj tematem XI Plenum Centralnego Komitetu SD. W obradach, które prowadził przewodniczący CK SD EDWARD KOWALCZYK, uczestniczyli zaproszeni goście m.in. z Polskiej Akademii Nauk, Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ligi Ochrony Przyrody.

Otwierając plenum E. Kowalczyk skierował uwagę, że posiedzenie odbywa się w okresie postępującej stabilizacji życia politycznego i gospodarczego, a impulsem do przyspieszenia tej stabilizacji było zniesienie stanu wojennego, ogłoszenie amnestii i szereg uregulowań prawnych na okres wychodzenia z kryzysu. Obecnie każdy rozsądny i uczciwy w swych poglądach Polak — stwierdza dalej mowa — może znaleźć swoje miejsce w wielkim dziele przemian, reform i odnowy — i nie powinien odciągać się w zajęciu tego miejsca. Jednym z wielkich problemów społecznych, gospodarczych, a także i politycznych jest ochrona środowiska naturalnego. Zagadnienie harmonijnego współżycia cywilizowanego człowieka z otaczającą go przyrodą — nie tylko tzw. kultury i etyki ekologicznej, ale „być lub nie być” w perspektywie najbliższych dziesięcioleci. Przewodniczący CK podkreślił, że nie do pominięcia jest taka koncepcja dalszego rozwoju gospodarczego i cywilizacyjno-technicznego kraju, która nie uwzględniałaby ograniczonej wydolności środowiska naturalnego i ograniczonej „czystości” natury. Stronnictwo postawiło sobie ochronę środowiska jako jeden z najważniejszych celów społeczno-politycznych.

H. Jabłoński przyjął ambasadora Bułgarii

WARSZAWA (PAP) — Przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński przyjął 5 bm. na audyencji w Belwedrze, ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Ludowej Republiki Bułgarii Georgi Georgiewa, który złożył listy uwierzytelniające. Następnie amb. Georgi Georgiew został przyjęty przez przewodniczącego Rady Państwa na audyencji prywatnej. Na dziedzińcu belwederskim Kompania Reprezentacyjna WP oddała ambasadorowi honory wojskowe. Odgrywał hymny narodowe.

Dziś kolejny dyżur

REPORTER NA ZAMÓWIENIE

Oczekujemy na sygnały telefoniczne od Czytelników oraz osobiste wizyty w redakcji. Dziennikarze wysłuchają, doradzą, w razie potrzeby podejmą natychmiastową interwencję.

Wiodącym tematem naszego spotkania będzie „NOWY ROK W OŚWIACZENIU”.

W BIAŁYMSTOKU, w godz. 8—16 dyżurówką będą red. ROMAN BAKA i red. KRYSZYŃA POLAKOWSKA. Tel. 232-41 i 206, 208, 230, ul. Wesołowskiego 1.

Naszym gościem będzie w godz. 11—14 EDWARD KRZYŃSKI, kurator Oświaty i Wychowania.

W ŁOMŻY — red. WAWRZYNIEC KLOSINSKI dyżurówką będzie w oddziale „GW” przy ul. Świerczewskiego 7, tel. 56-97 w godz. 8—15. Wspólnie z nim dyżurówką będzie w godz. 8—10 STANISŁAW KRASOWSKI, kurator Oświaty i Wychowania w Łomży, tel. 42-43 w 9.

W SUWAŁKACH red. STANISŁAW KULIKOWSKI i red. JERZY MARKS dyżur rozpoczyna o godz. 9 i zakończy o godz. 15 w oddziale „GW” przy ul. Kościuszki 32, tel. 30-00 oraz 35-26. Gościem dyżuru będzie w godz. 12—15 wicekurator KAZIMIERZ AMELIŃCZYK.

Suwańskie spotkania nad Wigami

„Sztuka i środowisko-83”

INFORMACJA WŁASNA

Wzorem lat ubiegłych również w tym roku nad Wigami spotka się grono ludzi zainteresowanych problematyką współżycia człowieka ze środowiskiem naturalnym. Od poniedziałku (5 bm.) do niedzieli (11 bm.) artyści, plastycy, ludzie związani z ochroną przyrody, architekci dyskutować będą nad problemami ochrony środowiska naturalnego w zmieniającym się pod wpływem działalności człowieka otoczeniu.

Wypada przypomnieć, że w latach minionych odbyło się już kilka plenerów pod hasłem „Sztuka i środowisko” nad Wigami. Mimo obecności wielu, często wybitnych, artystów, specjalistów różnych

dziedzin, w praktycznej działalności ich wnioski i opracowania nie znalazły żadnego odbicia. Należy przypuszczać, że albo były one zbyt odważne od życia, albo władze wojewódzkie zbyt nie przejęły się wnioskami naukowców i artystów. Pewne jest, że dorobek kilku poprzednich plenerów w żaden widoczny sposób nie jest obecny w praktycznych posunięciach.

Być może inaczej będzie po tegorocznych „Spotkaniach”. W każdym razie takie nadzieje jest stwarzać konkretniejszy jak się wydaje ich program.

Komisarzy artystycznemu „Spotkań” prof. Bohdanowi Chmielewskiemu, wszystkim uczestnikom i oczywiście woj. suwańskiemu bardzo tego życzymy. (stk)

Lądowanie „Challengera”

WASZYNGTON (PAP) — W 40 minut po północy czasu lokalnego czyli zgodnie z harmonogramem, wiadomości „Challenger” osiadł na pasie startowym bazy lotniczej Edwards w Kalifornii na pustyni Mohave. Było to pierwsze lądowanie wahadłowca w porze nocy, co całej operacji podobnie jak startowi przed 6 dniami, godziła i 8 minutami, nadano spektakularny charakter.

W celu zapewnienia astronautom, jak największego bezpieczeństwa, pas startowy oświetlony został 6 potężnymi reflektorami ksenonowymi o mocy 800 mln świece każdy.

Zanim „Challenger” pojawił się w polu widzenia bazy Edwards, na ok. 14 minut przerwy uległa łączność radiowa z ośrodkiem naziemnym. Było to wynikiem wytworzenia się wokół statku wskutek wysokiej temperatury otoczenia, obłoku zionionych gazów, przez który fale radiowe nie mogły przeniknąć. Wysoka temperatura była następstwem przedzierania się pojazdu przez gęste warstwy atmosfery.

jest również w naszym kraju proces odnowy drzewostanu, pogłębiany obserwowanym w wielu rejonach zjawiskiem osłabienia biologicznego drzew szczególnie iglastych i zwiększenia ich podatności na niszczenie przez szkodniki.

Pogarszający się stan środowiska przyrodniczego doprowadził do powstania w kilku rejonach zagrożenia klęską ekologiczną. W najtrudniejszym położeniu znajduje się

ciąg dalszy na str. 2

Do magazynów Mazurskiej Wytłórni Tytoniu Przemysłowego w Augustowie napływają pierwsze transporty surowca. Fotoreportaż z wytłórni na str. 3. Fot. KRZYSZTOF ŚWIDERSKI

Dzień Kolejarza - okazją do podsumowań

Kolejarze z Białorusi na Białostocczyźnie

INF WL. Początek września niosący wiele rocznic kolejarzy nam się też od dawna ze światem kolejarzy. Praca ludzi w kolejarstwie mundurach nie należy do łatwych i wykonywana być musi bez względu na warunki atmosferyczne.

Sporo, właśnie o niej, mówiono wczoraj na okolicznościach akademii w Białymstoku „Dzień Kolejarza”. Zanim jednak goście i gospodarze spotkali się w auli budynku przy ul. Zwycięstwa złożone zostały wiązanki kwiatów pod dworcową tablicą poświęconą pamięci kolejarzy Białostocczyzny, polecech w czasie II wojny światowej. W uroczystości tej wzięła udział delegacja kolejarzy z Grodna i Baranowicz pod przewodnictwem naczelnika Oddziału BZD w Baranowiczach — Anatola Iłina. Gospodarzy reprezentowali m.in. zastępca dyrektora do spraw technicz-

nych CDOKP w Warszawie — Ryszard Olszewski i dyrektor RDCKP w Białymstoku — Marian Woronowicz. Po złożeniu wiązanki goście przeszli do Domu Kolejarza. Przyjęli się tam do nich uczestniczący w akademii przedstawiciele wojewódzkich i miejskich władz polityczno-administracyjnych z sekretarzem KW PZPR w Białymstoku — Tadeuszem Trzaskowskim.

— Kolejarze z naszego regionu, w ciągu ośmiu miesięcy br. z dużym zaangażowaniem wypełniali zadania — podkreślił w swoim wystąpieniu CDOKP w Warszawie — Ryszard Olszewski i dyrektor RDCKP w Białymstoku — Marian Woronowicz. Po złożeniu wiązanki goście przeszli do Domu Kolejarza. Przyjęli się tam do nich uczestniczący w akademii przedstawiciele wojewódzkich i miejskich władz polityczno-administracyjnych z sekretarzem KW PZPR w Białymstoku — Tadeuszem Trzaskowskim.

Jeszcze nie tak dawno masło kupowaliśmy na kartki. Wystarczy spojrzeć teraz na sklepowe półki, by zauważyć poprawę zaopatrzenia w sery twarde i twarogi. Rynek mleczarski funkcjonuje dość dobrze. Do punktów skupu mleko płynie obfitym strumieniem. Tu i ówdzie pojawiły się nawet głosy o jego nadmiarze, o istnieją „powodź”.

Prawda — w Polsce mleka jest dużo i powinno się je racjonalnie wykorzystywać, ograniczając straty surowca do minimum. W pierwszym półroczu br. skupiono w kraju ponad 170 mln litrów. Nie przewidywano, że będzie tego tak dużo. W planach zapisano bowiem przeciętnie blisko 140 mln litrów.

Przemysł przetwórczy, znierupolizowany przez spółdzielczą mleczarską, odzyskuje spore klopoty z zagospodarowaniem surowca. Musimy jednak dobrze się rozumieć — wcale nie obwiniamy spółdzielców za tę sytuację. Potrafią oni przecież przyjąć całą rzekę mleka, co więcej — wspomagać nasiednie województwo mlekiem. Ale, oceniając ten wielki wysiłek o-

Gazeta Współczesna

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 206 (1982) Białystok — Łomża — Suwałki, wtorek, 6.IX.1983 r. Nakład: 106.400 A B Cena 5 zł

II Wojewódzki Zjazd PRON odbędzie się 15 października

Plenarne posiedzenie TRW PRON w Łomży

INFORMACJA WŁASNA

Na plenarnym posiedzeniu zebrała się wczoraj (5 bm.) w Łomży Tymczasowa Rada Wojewódzka PRON. Obrady prowadził przewodniczący TRW — EDWARD WRÓBEL, a uczestniczyli w nich: członek Rady Krajowej PRON — STEFAN GAWROŃSKI i członkowie Centralnej Komisji Kontroli Finansowej — ALBINA CHOJAK i ALICJA MALINOWSKA.

Dobrze zorganizować skup - ziemniaków wystarczy

- ▲ 800 i 650 ZŁ ZA KWINTAL
- ▲ PRZEMYSŁOWE — KONKURENCJA
- ▲ MIMO SUSZY — PLONY ŚREDNIE

INFORMACJA WŁASNA

W woj. białostockim i suwańskim wczoraj rozpoczęło się posiedzenie wojewódzkiego skupu ziemniaków jadalnych na rezerwy zimowe. Obecnie wprowadzono jednakowe warunki skupu dla wszystkich ziemniaków jadalnych. Cena kontraktowanych wynosi 800 zł za kwintal plus 43 zł za dowóz (do 20 km, powyżej — za każde 10 km dopłaca się 10 zł). Natomiast za kartofle niekontraktowane płaci się 650 zł plus za dowóz.

Ceny te obowiązować będą do 25 października włącznie. Po tym terminie zostaną zmienione: 700 zł za kwintal kontraktowanych i 550 zł za niekontraktowane.

Najbardziej „ziemiaczarnym” województwem w naszym regionie jest białostockie. W bieżącym sezonie zmiernia się tu skupić ok. 60 tys. ton. Tylko 4,5—5 tys. ton przeznaczają na miejscowe rezerwy zimowe; reszta pójdzie na zaopatrzenie rynku. Katowice (ok. 20 tys. ton), Bielska Biała, Gdańsk, Kraków, Wałbrzych, Wrocław, Jelenie Góry i (w niewielkich ilościach) Szczecin.

Białostocki Wojewódzki Związek Spółdzielczości Rolniczej „Samopomoc Chłopska” w pierwszym kolejniu zamierza zaopatrzyć w ziemniaki województwa „deficytowe”, z którymi zawarł umowy. W przewozu tak dużej ilości

ciąg dalszy na str. 2

kiem konsumenta, z przykrością stwierdzamy, iż wciąż mamy do czynienia z nader ubogim asortymentem wyrobów i jakości poddawana często krytyce. W białostockich sklepach znajduje się w najlepszym wypadku, ledwie sześć gatunków sera twardego, dwa

Wojewódzki Związek Spółdzielczości Rolniczej „Samopomoc Chłopska” w pierwszym kolejniu zamierza zaopatrzyć w ziemniaki województwa „deficytowe”, z którymi zawarł umowy. W przewozu tak dużej ilości

rodzaje twarogu, serki smako- we i właściwie prawie nic więcej. I jak tu porównywać się z innymi krajami, gdzie zdecydowanie mniej produkują się mleka, a mimo to wytwarzają kilkadziesiąt rodzajów sera — mniszka kremów, cokołali itp.?

Mleczarom trudno odmówić ambicji, chcieliby wytworzyć w dużym wyborze i znakomicie jakościowo artykuły. Nie bez kozery dążyli do przelania przed kilkunastu laty nagrody w kraju i za granicą, znaki jakości oraz czołowe miejsca we współzawodnictwie pracy. Twarda rzeczywistość, wynikająca z niedostatku nowoczesnych linii technologicz-

eksportu do drugiego obszaru płatniczego przynosi dobre rezultaty.

W Białymstoku, ćwierćmilionowym mieście, z przetwórstwem mleka są **NAJWIĘKSZE PERYPETIE**.

Niegdyś wybudowano zakład przeznaczony do przerobu około 30 tys. litrów na dobę. Kilka razy tam byłem, widziałem ciastno i podziwiałem ludzi, którzy pracują naprawdę w ciężkich warunkach. Dziś mało kto pamięta, ile wynoszą projektowane moce przerobowe; w rzeczywistości mleka przetwarza się znacznie więcej.

ciąg dalszy na str. 3

Wiadomości dnia

Posiedzenie Komitetu Wykonawczego RWPG

● MOSKWA — W poniedziałek Moskine rozpoczęło się 107 posiedzenie Komitetu Wykonawczego RWPG. Uczestniczą w nim zastępcy szefów rządów państw członkowskich RWPG. Jak również stali przedstawiciele Jugosławii przy tej organizacji.

Spółkanie

● BERLIN — Jak poinformowała agencja ADN, Erich Honecker przyjechał do Berlina w Berlinie teleprzewodniczącego SPD, byłego kanclerza RFN Helmuta Schmida, który przeprowadził rozmowę.

Prezydent Birmy w Budapeszcie

● BUDAPEST — Na zaproszenie przewodniczącego Rady Państwa Józsefa Buda, prezydent Birmy U Nu, w poniedziałek przyjechał do Budapesztu, by wziąć udział w spotkaniu z członkami Birmańskiej Partii Demokratycznej.

Wicepremier Belgii w Hiszpanii

● MADRYT — W niedziela przyjechał do Madrytu wicepremier i minister Finansów Belgii, Willy Dierckx. Jego wizyta odbyła się na zaproszenie niemieckiej partii liberalno-demokratycznej. Dierckx jest przewodniczącym Federacji Partii Liberalno-Demokratycznych w Krajach Współnoty.

Premier Turcji na Dalekim Wschodzie

● DELHI — Premier Turcji Bülent Ulusu przyjechał do Indii na zaproszenie premiera Indii, Indira Gandhi. Ulusu ma przeprowadzić z premierem Indii rozmowę na temat perspektyw zwiększenia wymiany handlowej i zagospodarowania Ankarę i wspólne inwestycje na terytorium Malezji.

Zmiany w rządzie Północy

● HAWANA — Prezydent Panamy Ricardo de La Espriella przeprowadził zmiany w rządzie po dymisji 8 członków gabinetu. Nowym ministrem Spraw Zagranicznych mianowany został Oydin Ortega, dotychczasowy przedstawiciel Panamy w Kierownictwie Komisji Kanatu Panamskiego.

Katastrofa lotnicza

● PARYŻ — W czasie lotu czarterowego w pobliżu Nizory Departamentu Seines zabrakło dwóch samolotów francuskiego lotnictwa wojskowego typu „Alpha-jet”. Jednym z pilotów udało się katapultować, drugi zginął. Oble maszynę spadła na ziemię, stając następnie w ogniu.

ciąg dalszy na str. 2

Eksport w przemyśle chemicznym i lekkim

Posiedzenie Rady Dyrektorów

WARSZAWA (PAP) — Co należy zrobić aby zwiększyć eksport i osiągnąć zakładane na początek roku wyniki? W jaki sposób poprawić jego e-

fektywność, jakim drogami dążyć do jego optymalizacji, aby opłacalny dla kraju, dla przedsiębiorstwa i dla samych załóg? Co utrudnia realizację zadań eksportowych i hamuje istniejące w tym zakresie możliwości? Na to i wiele innych pytań dotyczących problematyki eksportu starali się 5 bm. odpowiedzieć członkowie rady dyrektorów, organu doradczego ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego.

Podkreślono, że w obecnej sytuacji ekonomicznej kraju, realizacja eksportu i jego aktywizacja jest jednym z podstawowych zadań gospodarczych. Przy braku możliwości zakupów kredytowych uzyskanych środków dewizowych z eksportu jest praktycznie jedynym źródłem finansowania importu zapotrzebowanego. Jednak wyniki osiągnięte w minionych 7 miesiącach przez przedsiębiorstwa przemysłu chemicznego i lekkiego świad-

ciąg dalszy na str. 2

W „powodzi” mleka i problemów

W tym mieście dawno należało wybudować większy i nowoczesniejszy zakład. Niestety, tak się jakoś składało, że ciągle o tym mówiono, dyskutowano na różnych szczeblach, lecz do konkretnej decyzji nie dochodziło. Nie wykorzystano okresu inwestycyjnej prosperity w latach siedemdziesiątych. Wreszcie, w trudniejszych czasach, zapadło rozsądne rozstrzygnięcie — w Białymstoku budowany będzie zakład mleczarski do przerobu 360 tys. litrów na dobę. Jeśli uda się ostatecznie ustalić lokalizację inwestycji i rozwiązać się problem odpróżniania ścieków, prawdopodobnie jeszcze w tym roku wykonawca wejdzie na plac budowy.

Utylskowania konsumentów na jakość wyrobów mleczarskich dobrze są znane spółdzielcom. Wiedzą oni również, co robić, by je polepszyć. W pierwszym rzędzie wskazuje się na jakość produktu wyjściowego, czyli mleka, które opuszcza mleczarską zagrodę (sektor uspołeczniony w woj. białostockim nie jest znaczącym dostawcą). Przez lata

ciąg dalszy na str. 3

IMIENINY — Beaty, Eugeniusza. (ms)

Ochrona ojczystej przyrody

Clag dalszy ze str. 1

ludność zamieszkująca region śląsko-krakowski.

Mówiono również o konieczności uświadomienia ludziom, zwłaszcza młodemu pokoleniu, potrzebę ochrony środowiska. Wymaga to m.in. zmiany dotychczasowego modelu kształcenia i popularyzacji tych zagadnień. Niski poziom wiedzy społeczeństwa o prawach rządzących przyrodą i niewiadomość skutków szkód wyrządzanych przez człowieka nie mogą być utrwalone na następne lata.

Przypomniiano, że uchwały XII Kongresu SD dotyczyły również spraw ochrony środowiska m.in. postulowano w nich utworzenie centralnego urzędu koordynującego te problemy. Powołanie Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest jednak początkiem procesu organizacji i integracji służb państwowych i społecznych zajmujących się tą problematyką.

Na szczycie międzypartyjnym i przedstawicielstwie w Sejmie i radach narodowych, w ramach nowych struktur organizacyjnych zarządzania ochroną środowiska trzeba wypracować i udoskonalić metody działania, traktując je jako zagrożenia o szczególnym znaczeniu dla przyszłości narodu i kraju.

W przyjętej uchwale Centralny Komitet stwierdza, że problemy w zakresie ochrony środowiska znajdują się w centrum uwagi społeczności światowej jako trzeci — po zachowaniu pokoju i zapewnieniu żywności — problem do rozwiązania stojący przed obecnym pokoleniem. Wyniki licznych badań naukowych oraz pomiarów kontrolnych wykazują stale pogarszanie się stanu środowiska naturalnego w naszym kraju. Ważną sprawą dla ochrony środowiska jest prawidłowe zorganizowanie administracji i służb inspekcji kontrolnych. CK SD wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Sejm PRL postulowanego w dokumentach XII Kongresu SD ustawy o utworzeniu Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, scalającego problematykę pozostającą dotąd w gestii różnych resortów.

Stronniostwo demokratyczne uważa — stwierdza dalej uchwala — że prawidłowa ochrona środowiska w zreformowanej gospodarce wymaga przygotowania powszechnie obowiązujących metod i sposobów stosowania rachunku ekonomicznego do oceny efektywności inwestycji i działalności zakładów.

CK SD stwierdza, że ogromne zaległości inwestycyjne w

ochronie środowiska i rosnąca skala potrzeb stwarzają konieczność zwiększenia środków inwestycyjnych na ochronę środowiska pomimo obecnych trudności naszej gospodarki. CK SD stoi także na stanowisku, że szybkie i radykalne poprawy, należy oczekiwać na odcinku praktycznej realizacji przepisów i norm w dziedzinie ochrony środowiska. Stwierdza także, że problematyka ta powinna znaleźć odpowiedni wyraz na wszystkich poziomach nauczania — w szkolnictwie masowym, w szkoleniu i bardziej intensywnie w działalności organizacji politycznych i społecznych. W tym ogniu SD. Uchwala zobowiązuje instancje terenowe i członków SD do szerokiej aktywności w tym zakresie w ramach współpracy międzypartyjnej oraz na forum rad narodowych.

W głoszeniu organizacyjnej plenium w Sejmie i radach narodowych powierzył funkcję sekretarza Centralnego Komitetu członkowi CK SD Adamowi Karasiowskiemu, który w skład Prezydium CK SD członków Centralnego Komitetu: Zdzisławowi Lasoskiemu i Piotrowiczowi.

Plenum przyjęło uchwałę zatwierdzającą budżet CK SD na 1983 rok.

Kolejna runda rokowań w Genewie

„Godzina odpowiedzialności” — komentarz „Prawdy”

MOSKWA (PAP) — Dziennik „Prawda” opublikował w poniedziałek artykuł swojego komentatora politycznego Jurija Żukowa, zatytułowany „Godzina odpowiedzialności”, poświęcony rozpoczynającej się dziś w Genewie kolejnej rundzie rokowań radziecko-amerykańskich w sprawie ograniczenia zbrojeń nuklearnych w Europie.

„Wybitna godzina odpowiedzialności poważnych decyzji — pisze autor — gdy stronie amerykańskiej już nie pomaga niewybredne chwytne propagandowe i bezduszne wyjątki świata swoje roczniki. Narodziła się w tym przeddzień decydującej rundy rokowań proste i wyraźne pytania: „chcicie porozumienia, czy nie? Do czego dąacie? Lubicie mówić o interesach narodowych Stanów Zjednoczonych, ale co może być ważniejsze od podstawowego interesu narodu amerykańskiego, jak i wszystkich narodów Ziemi, który zamyka się w tym, aby wywołać się od groźby śmierci nuklearnej, wiszącej nad światem w wyniku waszej awanturniczej polityki?”

Od rezultatu rokowań genewskich — stwierdza artykuł — zależy los całej ludzkości. Sprawy stanęły na ostrzu noża:

„Stanowisko strony amerykańskiej — konkluduje autor — pozostaje niezmienne. Tak jak dotychczas zawiera ono świadomości nie dające się przyjąć żądania, zmierzające do zachowania istniejącego w Europie paritetu militarnego, jednostronnego rozbrojenia ZSRR, osiągnięcia przewagi militarnej USA”.

„Propozycje radzieckie — pisze w zakończeniu komentarza — stworzyły realną możliwość, aby odsunąć od ludzkości straszną groźbę. Teraz tylko od strony amerykańskiej zależy, czy drzwi do porozumienia będą otwarte, czy zamknięte”.

Zimnowojenne przemówienie Reagana

WASZYNGTON (PAP) — W tym roku w Stanach Zjednoczonych demonstracje i linie lotniczych, który naraził przestępstwa powzięcia Związku Radzieckiego. Prezydent podjął kolejną próbę przekształcenia tego tragicznego wydarzenia w nowe źródło napięcia i konfrontacji w stosunkach Wschód-Zachód. Przemówienie prezydenta Reagana było apelem do społeczeństwa amerykańskiego i społeczeństwa krajów zachodnich o nasilenie kampanii antyradzieckiej, o zajęcie twardego stanowiska wobec ZSRR na każdej możliwej płaszczyźnie.

W części poświęconej problemom gospodarczym i społecznym, prezydent Reagan ponownie podkreślił, iż niezależnie od wysokiego bezrobocia, wysokiej stopy procentowej, pieniędza oraz rekordowego deficytu w budżecie federalnym, nie zmienił swojej polityki gospodarczej. Polityka ta, według jego oceny, przyniosła już pierwsze oznaki ożywienia i jej kontynuacja stanowi warunki dalszego wzrostu gospodarczego, zahamowania bezrobocia i utrzymania inflacji na niskim poziomie.

Prezydent Reagan, niewiele mając do powiedzenia na usprawiedliwienie swojej polityki gospodarczej i społecznej, wykorzystał przemówienie do ponownego zaatakowania

ZSRR w związku z wypadkiem z samolotem pasażerskim, który zderzył się z linią lotniczą, który naraził przestępstwa powzięcia Związku Radzieckiego. Prezydent podjął kolejną próbę przekształcenia tego tragicznego wydarzenia w nowe źródło napięcia i konfrontacji w stosunkach Wschód-Zachód. Przemówienie prezydenta Reagana było apelem do społeczeństwa amerykańskiego i społeczeństwa krajów zachodnich o nasilenie kampanii antyradzieckiej, o zajęcie twardego stanowiska wobec ZSRR na każdej możliwej płaszczyźnie.

Sprzeczne doniesienia z Czadu

PARYŻ, LONDYN (PAP) — Z Czadu napływają sprzeczne doniesienia o przebiegu walk, które wybuchły na nowo między wojskami reżimu Hiszpana Habrego a powstańcami siłami Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (GUNT).

Przywódca GUNT, były prezydent Czadu, Goukouni Weddeaye oświadczył, że podległe mu oddziały opanowały oazę

Um Szaluba po piątkowych walkach. Zapowiedział on, że siły GUNT mimo obecności wojsk francuskich, zamierzają dotrzeć na południowy skraj terytorium Czadu.

Natomiast Agencja Reutersa, powołując się na źródła N'Djamény, podaje, że przygotowanie do akcji francuskich myśliwców bombardujących zdezorganizowało siły zwolenników Weddeaye i pomogło wojskom Habrego w rozbiciu ich w walkach o Um Szaluba. 640 km na północny wschód od stolicy kraju.

Rzeczni wojsk francuskich w Czadzie zaprzeczają informację o życiu myśliwców bombardujących typu „Jaguar” w walkach z siłami GUNT. Natomiast Agencja Reutersa podaje, że źródła wojskowe w Paryżu potwierdzają doniesienia o udziale lotnictwa francuskiego w walkach w Czadzie.

Do N'Djamény napływają tymczasem dalsze doniesienia o wojnie w Czadzie. Według nich, wojska francuskie i amerykańskie, w sobotę przybyły tu eskadra francuskich helikopterów „Gazelle”, wykorzystywanych głównie do zwalczania czołgów. Oczekuje się też tam przybycia amerykańskiego samolotu transportowego „Hercules C-130”, podporządkowanego przez administrację USA armii Habrego.

Posiedzenie TRW PRON w Łomży

Clag dalszy ze str. 1

no podczas wczorajszego obrad — m.in. na umocnienie ogniw terenowych ruchu.

Wczoraj przyjęto przedstawione przez Prezydium TRW propozycje dotyczące sposobu wyboru delegatów na zjazd, stałej rady, prezydium i przewodniczącego. Ustalono, że jeden delegat na zjazd reprezentować będzie 2 tys. mieszkańców. Ustalono też o efekcie wielomiesięcznej dyskusji nad niepełną przedstawionymi ogniwami OKON i PRON wariantami.

Proponuje się, by stała rada wojewódzka PRON liczyła do celowo 120 osób, 1/3 tej ilości kandydatów wybiera ogólna terenowa. Kolejną grupę składają rady stanowiące będą przedstawicieli 35 organizacji

społecznych, które zgłosiły swój akces do działalności w ruchu. Możliwość wyboru członków rady pozostawiono również delegatom podcajszadz. Zgłoszono propozycje, by przewodniczącym stałej rady wojewódzkiej wybrał zjazd w głosowaniu jawnym.

Wczorajsze Plenum zainaugurowało kampanię wyborczą w ogniwach PRON. W jej trakcie wyłonionych zostanie ponad 200 delegatów oraz kandydatów do rady wojewódzkiej. Kampania wyborcza potrwa do 25 września.

Termin II Wojewódzkiego Zjazdu PRON ustalono na 15 października, w pierwszą rocznicę przekształcenia się komisji inicjatywnej w Tymczasową Radę Wojewódzka PRON. (Kios)

Wysokie wyniki produkcyjne PGR Lega

Inf. wł. W dniu 5 września r. i sekretarz KW PZP r. w Suwałkach Waldemar Berdys i wojewoda Kazimierz Jabłoński byli gośćmi załogi PGR Lega. W roku gospodarczym 1982/83, gospodarstwo to zajęło I miejsce w województwie pod względem produkcji z 1 ha.

PGR Lega gospodaruje na 2446 ha użytków rolnych. W roku 1982/83 uzyskało 40,4 q/ha zboż, 27,7 q/ha rzepaku, 201 q/ha ziemniaków i ziemniaków w uprawie polowej 331 q/ha. W tym samym roku gospodarstwo sprzedało 1576 ton

żywności, 289 tys. litrów mleka, 495 ton zboża, oraz 871 ton ziemniaków. Zdaniem dyrektora — wysokie wyniki produkcyjne osiągnięto dzięki wysiłkom całej załogi. W korzystnej atmosferze tworzą się również w przedsiębiorstwie związki zawodowe.

W czasie spotkania I sekretarza i wojewodzie wręczono symbole trudu rolniczo — wieniec i chleb. Wojewoda natomiast przekazał dyrektora PGR Lega, który będzie otrzymywał PGR uzyskującą danym roku najwyższe plony. (W-M)

Dobrze zorganizować skup

Clag dalszy ze str. 1

ziemiaków, niezbędny jest dobrego zorganizowany skup i transport. Jak ocenia wiceprezes WZSR — dr Stanisław Dworakowski punkty są dobrze przygotowane. Nie powinno być również problemów z przewożeniem zawartości odpowiednio umowy z PKS i PKP. Ziemniaki można również wysłać w dwu kierunkach — na północ i południe.

Tak się składa, że w ostatnich latach skupowi ziemniaków towarzyszy swoiste zamieszanie. Albo organizatorzy przesadnie zabezpieczają, się przed skutkami nieurodzaju, albo ustalają ceny w taki sposób, że rolnik chomikuje towary. Tak było w ostatnim sezonie. W rezultacie, wiosną sporo ziemniaków zgniło. W bieżącym sezonie na razie nie powinno zagrażać systematycznemu skupowi.

Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Łomży skupują surowiec ze swego województwa. Niemniej rolnicy białostocki sprzedawali ziemniaki na cele przemysłowe, po niemałych cenach. W plan skup — 14 tys. ton; natomiast ZPP w Łomży zamierza skupić 160 tys. ton, a dotychczas przyjęły — 38 tys. ton. (Z)

— po 700 zł. Cena ta była za każdym razem podwyższana, jeśli zawartość skrobi w ziemniakach przekraczała normę (za każdy procent powyżej — 120 zł).

Od wczoraj w przemyśle ziemniaczanym podstawowa cena za kwintal spada do 580 zł. Ale i tak jest ona konkurencyjna. Rolnik woli sprzedać surowiec bez przerabiania, wysypany „jak leci”, nawet za niższą cenę niż dobrać kartofle bez uszkodzeń i chorób, odpowiedniej wielkości — na cele jadane.

Upały przyspieszyły dojrzewanie, a w wielu przypadkach skróciły okres wegetacji ziemniaków. Wpłynęło to na obniżkę plonów. Nie można jednak mówić o całkowitym nieurodzaju w naszym regionie. Owszem, w województwie w kraju, gdzie zbiera się od 60 do 120 kwintal z hektara. Jest to bardzo mało, wobec szacunków w Białostockiem — 180—190 kwintal. Plony w Łomżyńskim i niektórych rejonach woj. suwalskiego będą niższe. Czy zagrazi to realizacji planów skup? W woj. suwalskim na pewno nie (plan skup — 14 tys. ton); natomiast ZPP w Łomży zamierza skupić 160 tys. ton, a dotychczas przyjęły — 38 tys. ton. (Z)

Eksport w przemyśle

Clag dalszy ze str. 1

czą o zbyt wolnym tempie realizacji eksportu do krajów II obszaru płatniczego, w stosunku do importu surowców i materiałów dla potrzeb przemysłu. Zaktualizowane zadania eksportowe na 1983 rok zakładają uzyskanie z tego tytułu 172,4 mld zł, natomiast do lipca włącznie za granicę wysłano towary i surowce wartości 84,7 mld zł, czyli znacznie mniej niż wynikało by z ułpwy czasu. Zaledwie w 45,8 proc. zaawansowane były po 7 miesiącach roczne zadania eksportu do krajów II obszaru płatniczego. Nieco lepiej wyglądała sytuacja w eksporcie do krajów socjalistycznych. Nie najlepiej również przedstawia się opłacalność tego eksportu.

Analizując powyższe dane dyrektorzy poszczególnych przedsiębiorstw, większych eksporterów wyrobów przemysłu chemicznego i lekkiego,

wskazywali przede wszystkim na zewnętrzne uwarunkowania utrudniające nie tylko wzrost eksportu, ale również jego wykonanie. Przedstawiciele przemysłu siarkowego podnosili konieczność objęcia tego przemysłu motywacjami eksportowymi wynikającymi z uchwały 182, jak również wprowadzenia cen siarki odzwierciedlających ceny światowe. Eksporterzy branży bawełnianej podkreślali, że zmiany kursów dolaru do złotówki nie nadążają za nieadekwatnym, od producentów wzrostem kosztów produkcji, co w istotny sposób wpływa na opłacalność eksportu. Natomiast konieczność jego utrzymania wynika nie tylko z podpisanych kontraktów, ale również z potrzeby utrzymania dewizowego rynku zbytu. Nie brakło również głosów krytykujących obecne rozwiązania reformy, które — zdaniem niektórych dyrektorów — nie rozliczają zakładów

ze stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych, a tym samym opóźniają wychodzenie z kryzysu poprzez wzrost produkcji, w tym również eksportowej. Bariera tego wzrostu jest również utrzymywanie się w wielu zakładach przemysłu lekkiego spadek zatrudnienia oraz niższe niż w innych branżach płace.

Podkreślano również kłopoty wynikające z koniecznością dostosowania się do specyficznych wymagań odbiorców zachodnich dotyczących m.in. terminów, jakości, krótkich serii wyrobów itp. Tymczasem, wiele przedsiębiorstw podpisuje kontrakty nie mając żadnych gwarancji odpowiedniego zaopatrzenia materiałowego. Sugerowano więc objęcie eksportu zamówieniami rządowymi oraz wprowadzenie wyraźniejszych niż dotychczas ulg w podatkach dochodowych i dotyczących funduszu płac, w tym PFAZ.

Domagano się również szybszego opublikowania zasad działalności przedsiębiorstw w przyszłym roku, co jest konieczne m.in. ze względu na konieczność podpisywania kontraktów eksportowych z odpowiednim wyprzedzeniem.

Dyrektorzy zapoznali się ze wspólnym projektem dotyczącym zasad i preferencji eksportowych w przyszłym roku i zaproponowali wprowadzenie eksportu zamówieniami rządowymi oraz wprowadzenie wyraźniejszych niż dotychczas ulg w podatkach dochodowych i dotyczących funduszu płac, w tym PFAZ.

Prowadzący naradę minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Edward Grzywa podkreślił potrzebę nadrobienia opóźnień eksportowych, m.in. poprzez poprawę dyscypliny realizacji eksportu zarówno w zakładach, jak i w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego oraz wykorzystanie wszystkich dostępnych form eksportowego działania przez przedsiębiorstwa.

Eskalacja walk w Libanie

BEJRUT (PAP) — Sekretarz generalny ONZ, Javier Perez de Cuellar, wyraził poważne zaniepokojenie sytuacją, jaka powstała w Libanie w związku z przegrupowaniem oddziałów izraelskich, które opuściły w minioną sobotę rejon położony w pobliżu Bejrutu. Różne źródła przesłane na linie biegające wzdłuż rzeki Awali oddzielają ją od rejonów południowych. W związku z tą dyslokacją, rozgorzały bowiem zacięte walki między grupami i przedstawicielami prawicy chrześcijańskiej o zajęcie opuszczonych terenów.

Perez de Cuellar, przebywający na urlopie w Portugalii, przeprowadził w niedzielę rozmowy z premierem Portuga-

lii, Mario Soaresem, który przewodniczy komisji ds. Bliskiego Wschodu, działającej w ramach Międzynarodowej Socjalistycznej, po czym oświadczył na konferencji prasowej, że sytuacja, jaka powstała w Libanie po wycofaniu wojsk izraelskich z rejonu gór Szuf może spowodować trudne do przewidzenia następstwa.

Indagowany na temat stanowiska, zajętego przez amerykańskie jednostki wchodzące w skład międzynarodowych sił rozjemczych w Bejrucie, Javier Perez de Cuellar stwierdził, że sprawa ta może w najbliższym czasie stać na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ i o dalszym losie amerykańskich „marines” zdecydować stanowisko zajęte przez członków rady.

Wielu, Mario Soaresem, który przewodniczy komisji ds. Bliskiego Wschodu, działającej w ramach Międzynarodowej Socjalistycznej, po czym oświadczył na konferencji prasowej, że sytuacja, jaka powstała w Libanie po wycofaniu wojsk izraelskich z rejonu gór Szuf może spowodować trudne do przewidzenia następstwa.

Indagowany na temat stanowiska, zajętego przez amerykańskie jednostki wchodzące w skład międzynarodowych sił rozjemczych w Bejrucie, Javier Perez de Cuellar stwierdził, że sprawa ta może w najbliższym czasie stać na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ i o dalszym losie amerykańskich „marines” zdecydować stanowisko zajęte przez członków rady.

W ocenie Prokuratury Generalnej

WARSZAWA (PAP) — W pierwszym miesiącu ub.r. rygoru stanu wojennego, a przede wszystkim istotne zażyczenie odpowiedzialności za wzięcie przestępstwa połączono z wprowadzeniem trybu dożadnego, a także nasilenie wojskowych i milicyjnych działań patrolowych — spowodowały widoczne i odczuwalne przez społeczeństwo zahamowanie przestępczości, zwłaszcza kryminalnej. W miarę upływu czasu odnotowywano jednak — pisze dziennikarz PAP w oparciu o ocenę Prokuratury Generalnej — towarzyszące łagodzeniu wprowadzonych wcześniej obostrzeń ponowne nasilenie się przestępczości pospolitej. Wynika stąd konieczność skuteczniejszej walki z jej przejawami i potrzeba nasilenia działań profilaktycznych.

Ocena wyników zwalczania i zapobiegania najgroźniejszej przestępczości gospodarczej i kryminalnej w I półroczu br. skłania do kilku wniosków. Odnotowano przede wszystkim zmniejszenie zagrożenia przestępczością kryminalną. W sprawach o tego rodzaju czynny wszczęto w I półroczu br. 131,4 tys. postępowań przygotowawczych, o 15 tys. mniej niż w II półroczu ub.r. O 16 proc. spadła ilość zabójstw, nadal wysoka — sięgająca 91 proc. — jest wykrywalność ich sprawców. O 13 proc. zmalała liczba wszczętych postępowań w sprawach dotyczących rozbójnictwa. Zarazem jednak, w postępowaniach zakończonych w I półroczu br. stwierdzono o 11 proc. więcej przestępstw tego rodzaju. Pokrzywdzonymi by-

ły najczęściej osoby nieatrakcyjne, ale ujawniono także napady pójawne, a w szczególności — brutalne wymuszanie. Ujęto 75 proc. sprawców, dla porównania w II półroczu 82 — 65 proc.

Wprawdzie mniej wszczęto spraw o kradzieże połączono z włamaniem do obiektów uspołeczniowych, ale w pierwszym miesiącu br. odnotowano straty w wysokości blisko 1 mld zł. Kradzieży z włamaniem jest przy tym więcej niż łącznie wszystkich innych, wliczając to, że przestępstwa te popełnia się często przez pracowników PKP; niepokojąca pozostaje przy tym sytuacja — choć powoli wzrastająca — wykrywalności sprawców tych przestępstw. Dwa razy większe straty przyniosły kradzieże połączono z włamaniem do obiektów prywatnych. W I półroczu br. szacowano je na około 2 miliardy złotych, a ich największe nasilenie odnotowano na terenie wielkich aglomeracji miejskich.

Natomiast w dalszym ciągu nie maleje zagrożenie prze-

stępstwa gospodarczą. W I półroczu br. wszczęto blisko 34 tys. postępowań, a w postępowaniach zakończonych stwierdzono prawie 41 tys. przestępstw; w sumie o 5,5 tys. więcej niż w II półroczu ub.r. o dalsze 3 proc. zwiększyła się w I półroczu br. ilość zagarnięcia mienia społecznego, powodując straty w wysokości 555 mln zł. Najwięcej ich — ponad 2,5 tys. — dokonano na szkodę jednostek podległych resortowi komunikacji. Tu straty oszacowa-

no na prawie 70 mln zł. Nie ulega także poprawie sytuacja w tym zakresie w resorcie hutnictwa i przemysłu maszynowego, w handlu wewnętrznym i w spółdzielczości „Samopomoc Chłopska”.

Zmniejszenie intensywności działań kontrolnych, w tym zwłaszcza prowadzonych przez Inspekcję Sił Zbrojnych, znalazło odzwierciedlenie w statystykach. W I półroczu br. o 35 proc. spadła liczba wszczętych spraw o niegospodarność i marnotrawstwo; odpowiednio zmniejszyły się szacowane z tego tytułu straty: z 200 do 74 mln zł. Najbardziej rażąco przykłady niegospodarności związane były ze skupem magazynowym i obrotem artykułami spożywczymi. Nadal też marują się sprzęt i materiały budowlane.

Nie uległo wyraźniejszemu zmianom zagrożenie przestępczością spekulacyjną. Najczęściej przyjmuje ona postać sprzedaży towarów bezposrednio z magazynu lub w czasie transportu z dostarczeniem do sklepu jedynie gotówki, odmowy sprzedaży i ukrywania towarów przed nabywcą, spekulacyjnej sprzedaży towarów wykupionych w handlu detalicznym, a także gromadzenia w tym celu dużych ilości — głównie mebli, sprzętu mechanicznego, odzieży.

O ponad 12 proc. wzrosła liczba przestępstw przemysłowo-dewizowych. Wiąże się to z obecną sytuacją gospodarczą

osób podejrzanych o zabójstwa, 93 proc. — o rozbój oraz 85 proc. — o zagarnięcie mienia społecznego znacznej wartości. Zauważano też powstawanie skutków konwentnego wdrażania zasady pozabawienia sprawcy korzyści z popełnienia przestępstwa. Podwoiła się np. ogólna liczba wydanych przez prokuraturę postanowień o zabezpieczeniu majątkowym, jak również wartość faktycznie zajętego mienia, która wyniosła 433 mln zł.

Nie uzyskano natomiast poprawy w zakresie szybkości postępowania. O 10 tys. wzrosła liczba spraw zalegających

sporcie kolejowym. Sprawdzono też wykonanie wcześniej zaleceń, m.in. w związku z ujawnieniem, iż na terenie większości wstrzymanych inwestycji nieadekwatnie zabezpieczono front robót, materiały i surowce. Prokuratura ponad 6 tys. razy wystała do jednostek administracji państwowej i gospodarczej domagając się niezwłocznego usunięcia stwierdzonych zaniedbań i uchybień.

Wiele miejsca poświęcono także przeciwdziałaniu patologii społecznej: alkoholizmowi, pasywności, przestępstwom i demoralizacji nieletnich. Prokuratorskie kontrole w intensyfikacji działań administracji państwowej w zakresie ewidencji i kierowania do pracy zdolnych do pracy, a uchyłających się od niej mężczyzn.

We wszystkich tych działaniach prokuratura była — co szczególnie mocno akcentowane było na ostatnim kolegium Prokuratury Generalnej — do odubowania i stałego poszerzenia społecznego frontu reagowania na przejawy przestępczości i zjawiska patologii społecznej. Podejmowane są różnorodne działania dla informowania społeczeństwa o konkretnych jej przejawach, o mechanizmie i podłożu popełnianych przestępstw. Wszystko to zmierza do ugrzybowania w społeczeństwie szacunku dla prawa i jego znajomości, do kształtowania właściwej dyscypliny społecznej, rozwijania inicjatyw społecznych zmierzających do przeciwdziałania zjawiskom negatywnym, wreszcie do umacniania w społeczeństwie zaufania do władz państwowych poprzez zapewnienie mu coraz większego poczucia bezpieczeństwa.

Dzień Kolejarza

Clag dalszy ze str. 1

niu dyrektor M. Woronowicz. Dzięki nim sprawnie przebiegała praca przy elektryfikacji trasy Warszawa-Białystok. Zadania — w szczególności remontowe i modernizacyjne — są jednak niemałe i nadal wymagać będą wyjątkowego wysiłku wszystkich służb. Mówca ponadto omówił wyniki trwającego od lat współzawodnictwa z kolejarzami Białostku. Standa przechodni, za pierwsze półrocze br., przyjechał tym razem do Białostoku. Na ręce gospodarzy przekazał go nacelnik Ilin.

Następnie odbyła się dekoracja wyróżnionych kolejarzy. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowany został kontroler służby drogowej — RYSZARD WITKOWSKI. Ponadto wiele osób uhonorowano złotymi, srebrnymi i brązowymi krzyżami

zasługi, a także odznaczeniami resortowymi „Za zasługi dla transportu PRL” i „Przodujący Kolejarz”. (lad)

Ostrożnie z chemikaliami!

WARSZAWA (PAP) — Jak informuje Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, ostatnio znacznie zwiększa się liczba zatruczeń przypadkowych, niebezpiecznych, spowodowanych wypiciem substancji trujących lub spożyciem chemikaliów, przechowywanych w butelkach i innych opakowaniach po żywności. Dotyczy to często środków ochrony roślin, mocnych kwasów, rozpuszczalników odolewanych z oryginalnych opakowań do

butelek po piwie lemonsadzie, lekach.

Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej ostrzega przed przechowywaniem wszelkiego rodzaju preparatów chemicznych w opakowaniach zwyczajowo używanych do środków spożywczych. Stosowanie się do tej zasady pozwoli na uniknięcie przypadkowych ofiar, śmierci ludzi będących ofiarami własnej pomylki lub tragedii osób, które przez nieuwagę przechowywały chemikalia — spowodowały śmierć lub ciężkie choroby bliskich.

W augustowskiej MWTP

Kampania rozpoczęta

Linia sortowania wirginii na eksport. Pracy HALINA BUDKIEWICZ, KRYSZYNA CEMER i JADWIGA MILEWSKA.

W ostatnich dniach sierpnia rozpoczął się skup liści tytoniowych od plantatorów. Do magazynów Mazurskiej Wytwórni Tytoniu Przemysłowego w AUGUSTOWIE napływają pierwsze transporty surowca.

W bieżącym roku MWTP zorganizowała dwanaście stałych i pięć ruchomych stacji wykupu tytoniu. Te przygotowania nie są wcale na wyrost. Według opinii kierownictwa MWTP bieżący rok może być równie dobry jak poprzedni, który można uznać za rekordowy. Właśnie w 1982 roku skupiono ponad 15,5 tys. ton tytoniu.

Ze względu na wyjątkowo suche lato, są kłopoty w pozyskaniu i manipulacji surowca — jest bardzo kruchy. Ludzie ze służb surowcowych robią bardzo wiele, żeby rozpoczęta kampania miała niezakłócony i sprawny przebieg. Niestety, mimo złożonych przed rokiem zamówień na drut ocynkowany, na 320 ton, brakuje go.

Trwająca kampania jest pierwszą, w której obowiązuje zmienione ceny i system klasyfikacji odbieranego tytoniu. Premowane jest wcześniejsze dostarczenie surowca. Przyniesiono kroki w celu bardziej obiektywnej oceny dostarczonego surowca. Człowiek oceniający jakość nie ma kontaktu z plantatorem.

W br tytoni zasadzono na 7261 ha — w czterech województwach: SUWALSKIM, BIAŁOSTOCKIM, ŁÓDZKIM i OSTROLECKIM. Plantatorzy uprawiają wirginie, puławski, machorkę, burley i skrolawski. Już w sierpniu wyeksportowano pierwszą partię — 110 ton — do odbiorcy zachodniemieckiego. (Jag)

JOZEF MARKOWSKI ze wsi Topilówka przywiózł na stację wykupu 260 kg tytoniu puławskiego.

Ostatecznego przeglądu liści przed wysyłką na eksport dokonują Małgorzata Pietruśka i Anna Pomiołowska. ZDJĘCIA K. SWIDERSKI

c.d. ze str. 1

próbowano upowszechniać higienę udoju, lecz — co tu ukrywać — rezultaty nie były zadowalające. W tym roku zdecydowano się na radykalne posunięcie, bo tak przecież można nazwać wprowadzenie nowej normy na mleko. Wokół tej innowacji toczą się spory, słyszy się narzekania ze strony rolników na niesprawiedliwe praktyki klasyfikacyjne w zlewniach.

Zdaniem mleczarzy uczyniono krok we właściwym kierunku. Obserwuje się powolną, lecz systematyczną poprawę jakości surowca. Dostawcy starają się,

ABY MLEKO BYŁO CZYSZTE

i trafiło do najwyższej klasy, gdyż są za to premiowani. W

chciał z tego korzystać. Sami dostawcy powinni też dbać o rzetelny dobór ludzi do samorządu, którzy powinni aktywnie bronić ich interesów.

Gdy poruszamy problem jakości mleka, nie możemy pominąć sprawy zaopatrzenia w środki myjące. Jeszcze w ubiegłym roku rolnicy słusznie skarżyli się na kłopoty z ich zdobyciem. Obecnie, co prawda, nie jest już różowo, ale hodowcy, jeśli tylko są zapobiegliwi, potrafią prowadzić udoju w higienicznych warunkach. Wiadra można przecież wyszorować każdym płynem do mycia naczyń, proszkiem, byleby tylko później dobrze je wypłukać. W gorszej sytuacji znajdują się producenci, korzystający z dojarek mechanicznych. Odczuwają oni braki specjalistycznych środków czyszczących. Należy wszakże dodać, że jedynie 10 proc. dostawców w województwie używa dojarek w swoich gospodarstwach.

należą do rzadkości. Spółdzielczość robi dopiero początki w kształtowaniu nieprzerwanego łańcucha chłodniczego. W ubiegłym roku zainstalowano 360 urządzeń w gospodarstwach indywidualnych. W tym roku wysłano do przemysłu zamówienie na 2 tys. sztuk. Czy zostanie ono zrealizowane, to sprawa raczej wątpliwa. Mamy w kraju 12 producentów chłodziarek do mleka i każdy z nich sygnalizuje kłopoty z zaopatrzeniem w materiały i surowce.

W zlewniach natomiast wyposażenie w urządzenia chłodnicze, w opiniach spółdzielców, jest już dostateczne. W każdym roku przeprowadza się modernizację, uzupełnia sprzęt. W tym ogniwie łańcucha chłodniczego postęp jest systematyczny i dostateczny. Byłoby o wiele gorzej, gdyby nie produkcja urządzeń chłodniczych, której podjął się białostocki Zakład Remontowo-

W „powodzi” mleka i problemów

przekroju wojewódzkim w strukturze dostaw miesięcznych, średnio ponad 70 proc. mleka zalicza się do I klasy, na II przypada ponad 20 proc., a poza klasą skupuje się tylko około 2 proc. surowca.

Do spółdzielni mleczarskich (również do naszej redakcji) docierają skargi na niesolidną obsługę w punktach skupu. Zrozumiała to sprawa, gdy w grę wchodzi pieniądź. W Wojewódzkim Związku Spółdzielni Mleczarskich w Białymstoku wnikiwie rozpatruje się żale rolników; zawsze jednak wraca wspomnienie, że poszczególne spółdzielnie są przeciw samorządowi. W ramach samorządu spoczywa odpowiedzialność za pracę punktów skupu. Społeczna kontrola ze strony komitetu dostawców jest niezbędna, aby klasyfikacja odbywała się w sposób prawidłowy i sprawiedliwy. Samorząd ma prawo uczestniczyć przy wykonywaniu prób mleka — oby tylko ze-

W tym miejscu mógłby ktoś zadać pytanie: po co ta cała szarpanina z nową normą i klasyfikacją, która tak bardzo poruszyła opinię, skoro i tak zarówno to lepsze jak i gorsze mleko trafia w zlewnię do jednego zbiornika? Odpowiedź jest dość łatwa. A jak inaczej mamy robić? Czy wozzić mleko w dwóch cysternach, przerabiać je na odrębnych liniach technologicznych? W żadnym kraju tego się nie praktykuje. Celem tych przedsięwzięć jest, aby mleko było jak najlepsze, zawierало jak najmniej bakterii.

W województwie białostockim spółdzielnie mleczarskie zbierają surowiec od 52 tys. dostawców. Skup prowadzi 477 stacji punktów. O jakości w dużym stopniu decydują warunki jego przechowywania zanim trafi do przetworstwa. Powinno ono być przechowywane w niskich temperaturach, co gwarantują najpełniej chłodziarki w chłopskich zagrodach oraz urządzenia chłodnicze w zlewniach. Chłodziarki u rolników, niestety

Montażowy WZMlecz. Warto zaznaczyć, że jest on jednym z nielicznych producentów tych urządzeń w skali kraju.

Powiedzieliśmy, że baza przetworstwa jest za mała i nienowoczesna w stosunku do potrzeb. Nie pociągamy konsumentów, najbliższe lata nie przyniosą polepszenia sytuacji. Wybudowanie nowego zakładu w Białymstoku tylko w odniesieniu do miasta zapowiada pewną poprawę. W jakimś stopniu znaczenie będzie miała budowa serowarni w Siemiatyczach, twarożkarni w Michałowie oraz modernizacja zakładów w Hajnówce i Bielsku Podlaskim.

Kiedy na rynku pokaże się duży wybór smaczniejszych wyrobów? — Tego sami mleczarze nie wiedzą. Nie stać nas w najbliższych latach na import nowych technologii, wdrożenie produkcji nowoczesnych opakowań i innych innowacji w mleczarstwie.

LESZEK KOŁEŚNIK

Szanse edukacji dorosłych

Wielu dorosłych nie zdobyło jeszcze odpowiedniego zawodu. Szanse w tym względzie stwarza Oddział Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa w Białymstoku.

Obecnie trwa tam rekrutacja na roczne policealne kursy w zakresie specjalności: ekonomika i organizacja przedsiębiorstw handlowych, ekonomika pracy, plac i spraw socjalnych oraz bezpieczeństwo i higiena pracy. Ponadto przyjmowane są zgłoszenia na kursy przygotowujące do eksternistycznych egzaminów w zakresie programu liceów zawodowych o kierunkach: ekonomika i organizacja przedsiębiorstw handlowych oraz organizacja i technika usług gastronomicznych. Natomiast kierownicy i specjaliści korektorów do spraw osobowych z przedsiębiorstw i instytucji mogą doskonalić swoje umiejętności na kursie „Polityka i gospodarka kadrowa”.

Zapisy chętnych na różne formy szkolenia przyjmowane są do 10 września br. Bliższych informacji udziela biuro Towarzystwa przy ul. Dąbrowskiego 1 (tel. 243-51, 237-27 i 237-96).

(ges)

Ustawa o radach narodowych i samorządzie terytorialnym

Trwające dwa i pół roku prace nad ustawą o radach narodowych i samorządzie terytorialnym zakończyły się jej uchwaleniem na posiedzeniu Sejmu w dniu 20 lipca br. Ustawa wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 lipca 1984 r., jest więc czas na przyswojenie jej postanowień, zinterpretowanie zasad, przygotowanie aktów wykonawczych i form ich wdrażania.

Poznać i realizować

We wszystkich trzech naszych województwach podjęto działania zmierzające do zapoznania radnych, przedstawicieli samorządu mieszkańców, sołtysów i pracowników administracji z nowym aktem prawnym. W woj. białostockim Biuro WRN przesyła działaczom społecznym tekst ustawy z komentarzem do niej. W drugiej połowie września przewidziane są dyskusje nad ustawą.

W Łomżyńskim zasady ustawy upowszechniane są przy każdej okazji. Kilka dni temu dyrektor Biura WRN — Henryk Wileczek omawiał je na spotkaniu z sekretarzami organizacji partyjnych w urzędach administracji państwowej i jednostkach obsługujących rolnictwo. W naj-

bliższym czasie nowe rozwiązania ustawy zaprezentuje on także działaczom PRON. Przygotowywana jest grupa lektorów wojewódzkich, którzy prowadzić będą seminaria w miastach i gminach. We wrześniu zaplanowano naradę szkoleniową — instruktażową przewodniczących rad narodowych, podstawowego i inspektorów do spraw rad narodowych. Problematyka jej również dotyczyć będzie rozwiązań ustawy. Radni, działacze samorządu i niektórzy pracownicy administracji otrzymali broszurę wydanie ustawy. Radni są czytelnikami dwutygodnika „Rada Narodowa — Gospodarka — Administracja”, w którym publikowane są wypowiedzi osób biorących udział w pra-

cach nad powstawaniem ustawy. To wszystko wzbudza widzę zainteresowanych i przygotowuje ich do dyskusji na planowanych szkoleniach. Szkolenia prowadzone będą sukcesywnie wraz z napływaniem aktów wykonawczych do ustawy.

W woj. suwalskim tematyka ustawy omawiana jest na posiedzeniach komisji rad, na najbliższej sesji WRN w suwalskim radnym doręczony zostanie tekst ustawy. W planie jest szkolenie radnych. Pracownicy administracji państwowej zapoznają się z ustawą w czasie jesiennych kursów organizowanych przez Ośrodek Doskonalenia Kadry. Te kursy podobnie jak i poprzednie dotyczące ustawy o pracownikach administracji, zakończone zostaną sprawozdaniem. Poprzedni sprawozdanie wypadło bardzo dobrze, przypuszczalnie, że i tym razem nie będzie inaczej.

Nowa ustawa przekazuje radom narodowym znacznie szerszy niż dotychczas zakres spraw związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym terenu i zaspokojeniem potrzeb mieszkańców. Określa większą samodzielność i samorządność rad. Rady otrzymały silniejszy instrument kontroli aparatu wykonawczego. Jest nim coroczne absolutorium dla administracji terenowej, możliwość wnioskowania o odwołanie naczelnika czy wojewody. Gminie i miejskie rady uzyskują prawo wyboru naczelnika, a wojewódzkie rady — opiniowania zgłoszonego przez premiera kandydata na wojewodę.

Ustawa nakłada na centralne organa administracji państwowej obowiązek zasięgania opinii WRN przed rozstrzygnięciem istotniejszych problemów terenu.

To, ja, tkwiące w paragrafach możliwości zostaną wykorzystane, wykaże życie. Pomyślność ich realizacji zależy nie tylko od każdej rady i każdego radnego, ale też od nas wszystkich, którzy powinniśmy im pomagać swoimi uwagami oraz własną aktywnością.

IRENA BIERNACKA

Film i sesja

Miejski i Wojewódzki Dom Kultury w Białymstoku wspólnie z Okręgowym Przedsiębiorstwem Rozpowszechniania Filmów organizują 13 i 14 IX sesję popularnonaukową „Film dokumentalny wobec faszyzmu”. Celem sesji jest przypomnienie społeczeństwu Białegostoku wydarzeń związanych z II wojną światową w kontekście odradzających się ruchów neofaszystowskich w niektórych państwach europejskich.

Wszystkich uczestników sesji obowiązują karnety wstępu (cena 20 zł), które można nabywać.

6-8 września w godz. 11 do 15 w Miejskim Domu Kultury, ul. Dzierżyńskiego 5, a od godz. 16-18 w kasie kina „Forum”.

6-9 września w godz. 8 do 16 w Wojewódzkim Domu Kultury przy ul. Kilińskiego 8.

Organizatorzy zapraszają przede wszystkim nauczycieli, młodzież szkolną, gminowców, oraz wszystkich miłośników X Muzy.

(kp)

Nie znane obrazy Wyspiańskiego

W salach tarnowskiego Muzeum Okręgowego można zobaczyć dwa nieznane obrazy Stanisława Wyspiańskiego. Znalezione w niedawno w dawnym dworze w Dołędze, zaś zakupiło je tarnowskie muzeum. Obrazy te dotychczas nie były nigdzie wystawiane, ani nie figurowały w żadnym rejestrze.

Obraz z 1892 roku, utrzymany w tonacji jasnego brązu, przedstawia młodą kobietę. Drugi, namalowany trzy lata później, w tonacji błękitnej, jest jak ustalono, portretem przyjaciela malarza — Jana Bartosińskiego, krewnego właścicieli dworu w Dołędze. Prawdopodobnie obraz powstał w tym dworze podczas licznych wizyt Stanisława Wyspiańskiego.

(PAP)

Z zagranicy

(Korespondencja własna z Budapesztu)

Latem ludzie podróżują na Węgry w różnych celach. W roku bieżącym mieli trzy możliwości takiego wyjazdu: na wycieczkę, z „voucherami” zakupionymi w biurze podróży, na zaproszenie.

Po co pani X jedzie na Węgry?

Pani X nie ma krewnych na Węgrzech. W ogóle nie lubi Węgrów, ale to już inna sprawa. Pani X żyje oszczędnie i nie wyrzuca pieniędzy — „voucher” na noclegi i wyżywienie są dla niej za drogie. A poza tym „voucher” pochłaniają zbyt dużą część skromnego — nie tylko zdaniem pani X — limitu wymiany dewiz. Aby zatem nie stracić, a równocześnie co nieco zwiedzić, pani X jedzie z PTTK na wycieczkę. Na tydzień — to wystarczy.

Kiedy pierwszego dnia wycieczkowiec penetruje teren

wokół ich luksusowego hotelu „Stadion” — pani X nie maruje czasu. Do niepozornej małej torebki pakuje wszystkie przewiezione troskliwie „upominki” — srebrne łańcuszki, pierścionki, obrączki, trochę złota; uprzedza znajome panie, że popołudnie spędzi sama i... zwiedza Budapeszt.

Chodzi, jako się rzekło, własnymi drogami. Najpierw metrem dociera na dworzec kolejowy Déli. Ma szczęście. Już po godzinie zwiedzania „wreca” napotkanym Węgrom półowe drogocenne upominki.

W tym samym czasie pod Skale podjeżdża mały, zielony „Golf”. Na przedniej szybie niepozorny, a jednak dużo mówiący napis „Rendörsg” (Milicja). Dwoje znajomych pani X, sprzedawcy wszystkich, odchodzi. Za zarobione forynty, kupią buty, radio, miniaturowy telewizor. O ile uda się przejechać przez dwie

granice — będą mieli sporo pieniędzy z kraju Lajosa Kosutha.

Pani X dalej próbuje szczęścia. Nabywców prawie nie ma. W pewnej chwili nadarza się nadzwyczajna okazja. Na jawce nie opodal jakiś Węgier zostawił portfel. Pani X nie lubi długo stać, więc natychmiast siada. Gdy chce oddać się z portfelem — zostaje zatrzymana przez starszego pana, który godzinę wcześniej

wysiadł z zielonego „Golfa” i teraz pokazuje legitymację z tym samym napisem „Rendörsg”.

— Szepnij, szepnij! Mennym az autobań! — mówi Węgier. Uważnie przegląda granatowy polski paszport.

PRZEMYSŁAW MŁYNČZYK

Na zdjęciu: Stylna malownicza promenada nad brzegiem Dunaju w Budapeszcie.

CAF — MTI

NIEZALEŻNE, SAMORZĄDNE — NASZE

Mówią związkowcy

Wśród uczestników katowickiego spotkania związkowców z przedstawicielami partii i rządu, nasz region reprezentowali czterech przewodniczący zarządów zakładowych: JAN KARCZEWSKI z „Uchwytych”, ANDRZEJ ROMANOWICZ z „Fast”, TADEUSZ KROTIUK z przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego w Elku oraz MICHAŁ MATYSIUK z tomżyńskiej „Bawelny”. Oto, co powiedzieli „Gazecie” po powrocie z Huty „Baildon” związkowcy z naszego regionu.

JAN KARCZEWSKI — Fabryka Przyrządów i Uchwytych w Białymstoku:

— Podobna mi się dyskusja związkowców. Ostra, ale rzeczowa. Padły istotne stwierdzenia, np. o firmach państwowych drenażujących kieszenie robotnicze, dyrektorach stojących się dyktatorami. Uważam, że władze powinny częściej spotykać się z robotnikami. W ten sposób uzyskują pełne informacje o nastrojach w zakładach pracy. Również dla mnie spotkanie katowickie dało dużo korzyści. Okazało się, że w wielu zakładach występują problemy podobne do naszych, uchwytych. Spotkanie stworzyło warunki do zwyczajowej wymiany doświadczeń. Szkoda, że jednym dniem nie wystarczyło na kuluarowe rozmowy z działaczami. Obrady były bardzo intensywne. Trwały od godz. 12 do 24. Ja miałem zaraz nocny pociąg powrotny, więc nie było kiedy porozmawiać ze związkowcami z innych zakładów. Dobrze, że premier zapowiedział, iż sierpniowe spotkanie ze związkowcami było pierwsze, ale nie ostatnie. Wiadomość tę przyjęliśmy z aplauzem.

Nie zdążyłem wypowiedzieć się z trybuny, tylko dla polowy chętnych starczyło czasu. Sprawę, którą chciałem poruszyć, chyba udało mi się zapisać w inny sposób, bezosobnie u naszego ministra, Edwarda Łukasza. W czym problem? Nasi odwieczni doświadczeni, że od tego roku otrzymują prawo do dodatkowych urlopów w wymiarze od 6 do 12 dni, kiedyś jakimś zadośćuczynieniem za

Potrzeba wymiany doświadczeń

pracę w szczególnie szkodliwych warunkach. Przygotowaliśmy w „Uchwytych” konkretne propozycje. Z przywileju miało u nas skorzystać minimum 160 osób. Ludzie byli zadowoleni, aż nagle dowiadujemy się, iż zarządzenie ministra z 17 lutego br. nas nie dotyczy. Rzekomo przywilej miał objąć tylko odlewników zatrudnionych w hutach, ale my nie widzimy żadnej różnicy między uciążliwością pracy naszych odlewników i tych z hut. Dlatego zarząd związku poparł odwołanie załogi uchwytychskiej oddewni. Argument resortu o tym, że w naszej fabryce obowiązują zbiorowy układ pracy dla przemysłu maszynowego, nie przemawia do nas. Zresztą obecnie hutnictwo i przemysł maszynowy znajdują się w jednym resortcie.

Wracając do tematyki katowickiej dyskusji, to za szczególnie ważną sprawę uważam skrytykowanie przez związkowców lekceważenia konsultacji społecznych. Minister Ciolek tłumaczył się brakiem federacji związkowych, ale uważam, że była to wypowiedź wykrętowa. Przecież można było zwołać choćby przewodni-

czących związków z kluczowych zakładów pracy. Ale nie takiego nie zrobiono. Przecież nie każdy czyta „Rzeczpospolitą”, która publikuje projekty ustaw.

TADEUSZ KROTIUK — Zakłady Mięsne w Elku:

— Pierwsza rzecz, jaka mnie uderzyła to autentyczność spotkania w Hucie „Baildon”. Jeśli wcześniej miałem czasami wątpliwości, czy nastąpi pełne odrodzenie ruchu związkowego, to z Katowic powróciłem przekonany, iż wybrałem dobrą drogę. Nie ja jeden wywożę takie odczucia.

Moim zdaniem, powodzenie ruchu zawodowego zależy od właściwego ułożenia stosunków między związkami i administracją zakładową. Obecnie występuje dużo kontrowersji, które wynikają z niejednokrotnej interpretacji prawa. Nie ma sprecyzowanych obowiązków administracji wobec związków zawodowych. Np. fundusz socjalny powinien być dany pod pieczę zarządu związku. To bardzo ważne, bo gdy choć np. urządził wybieczkę, to jestem uzależniony od decyzji dyrektora, który

może sprzeciwić się i storpedować związkową inicjatywę. W naszym zakładzie nie występują wprawdzie kolizje na linii związek—dyrekcja, ale nie zawsze jest tak dobrze. Wiem, że wielu dyrektorów pomija związki zawodowe w tak ważnej sprawie, jak opiniowanie planów społeczno-gospodarczych. Nie wszędzie praktykowana jest zasada po-

spędziliśmy w Hucie „Baildon”, był pożyteczny dla obu stron. Poznał się nawzajem. Jest to dopiero początek współpracy między rządem i związkami zawodowymi. Chyba nie tylko ja jestem zadowolony z temperatury dyskusji. Była naprawdę gorąca. Wszystkie wystąpienia trwałe ale rzeczowe i odpowiedzialne. Przeważnie dotyczyły

tak trudnych obecnie problemów socjalno-bytowych. Występował one w naszym zakładzie, bo choć należymy do przemysłu lekkiego, to nie jest nam lekko. Udział w katowickim spotkaniu pozwolił nam chyba lepiej reprezentować interesy pracowników w rozmowach z dyrekcją „Narwi”, mądrzej zalać nasze sprawy. Obecnie zrzeszamy 308 członków. Organizacja związkowa rośnie powoli, ale systematycznie.

ANDRZEJ ROMANOWICZ — Białostockie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Fast”:

— Uważam, że takie ogólno-polskie spotkanie są potrzebne. Wymiana doświadczeń pozwala zorientować się, jak inni rozwiązują dany problem lub jak utrzymać się przed pełnieniem błędów. Uczestnicząc w spotkaniu w Hucie „Baildon” mogłem zorientować się, kto z czym się boryka i w czym można oczekiwać na swoją pomoc.

Mam taką uwagę: że nalkonkretniejsi mówili związkowcy, natomiast odpowiedź władz nie były takie, jak o-

czekiwaliśmy. Padły konkretne pytania, konkretne problemy, ale odpowiedzi były wymijające. Wprawdzie nikt nie mówił, że nie pomoże, ale unikano jakichkolwiek konkretnych obietnic. Spotkania w ramach tworzącej się federacji wieloletniej są, moim zdaniem, bardziej owocne, jeśli chodzi o rozwiązywanie konkretnych problemów. Wprawdzie jest to na razie ciało nieformalne, federację dopiero tworzymy, ale uważam, że nawet w obecnym stanie prawnym wiele spraw daje się załatwić.

Jakie widzę najważniejsze problemy? Wprawdzie zapowiadano dla nas zielone światło, oczekiwaliśmy pomocy ze strony partii, ale w zakładach pracy niesłychanie widzieliśmy podania tej roli. Członkowie partii nie jest wśród nas tylu, ilu powinno być. Najgorszy problem to niewykazywanie pomocy ze strony kadry kierowniczej na poszczególnych wydziałach naszego zakładu. Mieliśmy kłopoty nawet z taką sprawą, jak przeprowadzenie zebrań wyborczych, na których powinna być 50-procentowa frekwencja. Przecież wybrał władze oddziałowe, ale stwarza się nam problemy.

Musieliśmy zwrócić się z prośbą o pomoc aż do dyrektora przedsiębiorstwa. Liczę, że interwencja będzie skuteczna. Chodzi o raptowne o pół godziny czasu, bo tyle mniej więcej zajmują wydziałowe wyjazdy związkowych. Zadeni straty w produkcji przecież nie będzie. Za czasów „Solidarności” wydziały stawały na wiele godzin, a teraz są kłopoty z 30 minutami. Przecież ja sam nie mogę podpisać dokumentów dotyczących poszczególnych wydziałów, bo nie znam dokładnie wszystkich spraw. Zarządy wydziałowe są nielito potrzebne nie tylko dla związku, ale i dla administracji zakładowej.

Zanotowała:

HELENA VANKE

JESIEŃ W KUCHNI

Pomidor dobry na wszystko

Pomidory przywędrowały do Europy w XVI wieku. Podobnie jak ziemniaki nie spotkały się początkowo z entuzjastycznym przyjęciem. Nazywano je owocami zdradliwymi i niebezpiecznymi, we Francji uważano za rośliny ozdobne. Prawdziwa kariera pomidorów zaczęła się dopiero w XIX wieku w Stanach Zjednoczonych, które zapoczątkowały ich przemysłowy przerób na soki w puszkach.

Amerikanicy twierdzą, że szklanka soku pomidorowego dziennie chroni przed niemal wszystkimi chorobami, a zwłaszcza przed zimowym przeziębieniem. Pami domu przygotuj wlej latek setki butelek przeciera, aby starczyło na całą zimę. Warto z nich zrobić przysmak, zwłaszcza, że pomidory obrodziły w tym roku wyjątkowo. Ten czerwony owoc zawiera prawie wszystkie witaminy: A, D, E, K i C i cały komplet grupy B. Posiada również bogate składowe mineralne: wapń, żelazo, miedź, fosfor, kobalt, magnez, mangan, nikiel. Zawiera również kwas cytrynowy i jabłkowy.

Pomidory są nieocenione przy kuracjach odmładzających, dobrze służą przy chorobach nerek, serca i zaparciu. Psychiatrzy polecają je nerwowo chorującym, bowiem za-

wierają one uspokajający brom.

Kosmetyczki twierdzą, że odmiadza, szczególnie, gdy się ich dużo je, ale też stosując jako okłady na twarz i szyję. Przy objawach trądziku dobrze robi maseczka z drugiego dzień nakładana na twarz z papki zrobionej z ściśniętym w palcami pomidorów. Kuracja powinna trwać do 3 tygodni aż wypyrski zginą.

Sok z pomidorów lekko osolony i wymieszany z połową łyżeczki gliceryny wmasowują w skórę dłoni jest świetnym antiodorem na proszki i deterenty.

Każdy dom ma swoje sekrety przygotowywania pomidorów na zimę. My podajemy kilka przepisów z książki Ireny Gumowskiej. „Odczyty i leczniczych właściwościach roślin”.

KONFITURY Z ZIELONYCH POMIDORÓW

Zielone pomidory pokrajaj w plasterki. Po usunięciu nasion i soku wlej na sito i zanurz na około 10 minut we wrzącej lekko osolonej wodzie. Gdy strąca zielony kolor staną się przejrzyste, wyjąć je i zostawić do odsączenia a tymczasem przygotować syrop, biorąc 1 kg cukru na 1 kg krążków pomidorowych i dodając 3/4 szklanki

wody. Gdy syrop będzie się cignął „do nitki”, wrzucić pomidory i smażyć. Dla aromatu można dodać kilka goździków, łyżkę cynamonu i wanilii. Można smażyć jednorazowo, albo też czynności te rozłożyć na 2-3 dni.

Konfitury te mają oryginalny smak, który ich nie zna, niełatwo zorientować się z czego zostały przyrządzone.

PRZECIER POMIDOROWY

Umyte i oczyszczone pomidory przepłukajmy mydłem, polami bez łyżkami nożem, chyba, że plastikowymi i wkładamy do rondła. Można do smaku dodać cebuli, selera, przyprawy zielone. Gdy pomidory są miękkie przecieramy przez sito sijonowe, odrzucając nasiona i skórki. Przecier solimy i dodajemy cukru do smaku, doprowadzamy do wrzenia i gotujemy

się wlewamy do idealnie czystych butelek. Naczynia zamykamy hermetycznie, odwracamy do góry dnem i zostawiamy pod kocem do ostygnięcia. Taki przecier można pieć zimny, lub przyrządzić z niego koktajle, zupę sosy. Innym sposobem konserwowania go jest pasteryzacja. Dla pomidorów wystarczą temperatura 75-80 st. C. w ciągu 20-30 minut.

KONCENTRAT POMIDOROWY

Jeżeli przecier, przyrządzony według poprzedniego przepisu, gotujemy bardzo długo, odparowując go, otrzymujemy koncentrat lub ekstrakt. Wprawdzie będzie w nim niewiele witamin C i niektórych z grupy B ale ilość witamin rozpuszczonych w tłuszczach

— takich jak A, D, K i E — jak również soli mineralnych — powinna się skondensować. Do przygotowywania ekstraktów najlepsze są odmiany o małej zawartości soku, a dużej — miąższu.

Opr. (ib)

A to ciekawe!

Kolekcja zegarów Piotra I

Jedną z atrakcji muzeum-palacu Piotra I pod Leningradem jest kolekcja 600 starych zegarów. Są to zegary różnych mechanizmów, które skonstruował znany rosyjski zegarmistrz Iwan Jurin, widownia minuty zegar Udena, ucznia znakomitego Bregeta. Oglądając zegary zebrane w pałacu Piotra I można prześledzić całą historię mechaniki stosowanej przy konstruowaniu zegarów w wielkich krajach Europy w ciągu ostatnich 350 lat.

I oto znowu były zegary, które towarzyszyły Piotrowi I w jego podróży, pokazują czas aż zegary niemieckiego mechanizmu, który skonstruował znany rosyjski zegarmistrz Iwan Jurin, widownia minuty zegar Udena, ucznia znakomitego Bregeta. Oglądając zegary zebrane w pałacu Piotra I można prześledzić całą historię mechaniki stosowanej przy konstruowaniu zegarów w wielkich krajach Europy w ciągu ostatnich 350 lat.

Lwy, nosorożce i hieny nad Werrą

Znalezione w rejonie rzeki Werra, niedaleko miejscowości Meiningen, w NRD, skamieniałe wykopiska zwierząt — według opinii ekspertów — pod względem swej różnorodności jednorazowo w Europie. W latach II wojny światowej pałac został prawie całkowicie zniszczony i z trudem udało się skompletować wszystkie elementy zegarów. Konstrukcja zegarów zajęła się konserwatorzy Władimir Romanow i Wiktor Wietrow.

stali do wczesnej epoki lodowcowej (plejstocenu), na który to okres w tej części Europy nie ma dowodów życia ludzkiego. Według opinii dyrektora Instytutu, dr Hansa-Dietricha Kahlego, chodzi tu o zwierzęta, będące do czasu przedstawicielami afrykańskiej fauny. Jest to zatem nowy dowód na to, że zwierzęta z tej części północnymi regionami. Ziemią kontynentem podzwrotnikowym w różnych warunkach klimatycznych. Niektóre z tych gatunków zwierząt odkryte zostały dotychczas na kontynencie europejskim tylko w południowej Francji. Podobnie jak inne zalezniki, pochodzące z prac wykopaliskowych prowadzących systematycznie w ciągu ostatnich trzech lat, również i te skamieniały zostaną opublikowane i przekazane w najbliższych miesiącach do architektów.

Uwaga prenumeratorzy prasy radzieckiej

Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa-Książka-Ruch” w Białymstoku zawiadamia, że Oddziały i Ekspedycje RSW rozpoczęły przyjmowanie zamówień na prenumeratę prasy radzieckiej na 1984 rok. Instytucje państwowe, społeczne, szkoły i zakłady pracy województwa białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego mogą składać zamówienia w najbliższych Oddziałach lub Ekspedycjach RSW. Prenumeratę indywidualną mogą składać zamówienia na prasę radziecką we wszystkich Oddziałach i Ekspedycjach RSW, w klubach pracy i książkach „Ruch” oraz w typowanych kioskach „Ruch”.

W Białymstoku zamówienia przyjmuje I Oddział RSW „Prasa-Książka-Ruch” ul. Kopernika 93, tel. 227-85. Termin przyjmowania zamówień upływa 23 października br.

J. NOWAKOWSKI

Nie tędy droga

O działalności NSZZ Pracowników Suwalskiego Oddziału Spółdzielni Transportu Wiejskiego chciałem pierwotnie porozmawiać z jego przewodniczącym — ANDRZEM BRANDTEM. Niestety, mimo wcześniejszej umowy nie zdołał znaleźć dla mnie chwili czasu.

Informacji o związku zacząłem szukać sam w obszernej teście z dokumentami (udostępniła mi ją EMILIA MICKIEWICZ, pełniąca funkcję skarbnika). Lektura różnych pism i piśmierek okazała się pouczająca. Wiem już, że szef NSZZ Pracowników STW Oddział w Suwałkach jest zbytnim optymistą. Zamówił minutowie spore ilości legitymacji członkowskich, deklaracji, kart ewidencyjnych. Po kilkugodzinnym pobytku w zakładzie mogę stwierdzić, że go trudno przesadzić. Zresztą nie o ilość członków to chodzi, ale o kondycję związku.

Z tego, co mi powiedzieli przedstawiciele załogi można wnioskować, że jest ona dość słaba. Czyja to wina?

Sam początek był dobry — mówi jeden z członków zarządu związku (imię i nazwisko do wiadomości redakcji). Ludzie z nadzieją oczekiwali na powstanie nowej zakładowej organizacji związkowej. Byli przekonani, że będzie to organizacja silna, zdolna do obrony ich interesów. Jednak czas brutalnie weryfikował te plany i oczekiwania.

— Nie może być inaczej, skoro administracja nas lekceważy i ignoruje — ciągnie mój rozmówca. Przyzwyczajona jest do starych układów. Do tego, że wszystko miało być po jej myśli. Sporo winy ponosi też sam przewodniczący. Jest miśkaki, podaje się jej wół. Mówiłem mu nie raz: Andrzej, co ty robisz? To, co się dzieje, jest niedopuszczalne. Budżet zakładów nie jest wiadomo gdzie i na co. A podwyżkę robotnikom dać nie można, chociaż administracja miała ich za certy. Nikogo nie obchodzi, że kierownicy kładą deski na siedzeniu, bo te są w strzępach. Nikogo również nie interesuje, że brakuje ludzi i nie ma potrzebnej ilości sprzętu.

Widzi pan to ogłoszenie — pokazuje na drzwi. — W sobotę, 27 sierpnia mieliśmy przyjść do pracy. Pi-sze, że było to uzgodnione z POP i NSZZ. Szkoda w tym, że nikt do nas z tym nie przychodził. Część ludzi zgłosiła się, część nie. Ci ostatni mają dziś isę na dywanik. Za co? Za to, że wszystko się robi za naszymi plecami? W sobotę mieliśmy przyjść przygotować plac garazowy do położenia na nim asfaltu. Nie zwoluje się jednak ludzi do takiej roboty, kiedy na bocznych stoł trządn, „wahadło” z wapnem. Wie pan, ile kosztuje taki przód?

— Jak tak dalej pójdzie, nie widzę przyszłości dla naszego związku. Póki nie będzie to późno, trzeba go ratować. Potrzebna jest jednak dobra wola dyrekcji i zarządu spółdzielni. Musimy mieć warunki do działania, a nie same kłody... Zresztą można pójść do dyrektora i kierownika działu przewozów — pan Juchniewicz. Ciekawe, co oni mają do powiedzenia.

Po drodze o rozmowę prosi ROMUALD ANDRUSZKIEWICZ — kierownik, 30 lat za kółkiem. Do związku nie należy. Nie ma również o nim dobrego mniemania.

— Proszę redaktora o załatwienie dla nas zupy. Pracujemy często do nocy przy rozładunku wagonów. Kanapki się kończą, do domu też nie zawsze można podejść, aby coś zjeść. A cały dzień na suchym prowiancie trudno wytrzymać.

— Inna sprawa. Mamy styczność z chemikaliami, nawozami sztucznymi, ale dodatku z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia nie otrzymujemy. Przysłałaby się też szatnia, kosię spożywcze, buty i ubrania, robocze. Z napojami chłodzącymi też różnie bywa. Raz są, raz ich nie ma. Na zarobki nie mogę narzekać, ale jak się pracuje do trzystu godzin w miesiącu...

Trudno, pomyślałem. Ostatecznie dziennikarza „można” uniknąć. Gorzej jest jednak uciec przed swoją załogą i jej problemami. Może jest inaczej. Jeśli tak, byłbym wdzięczny za wyprawdzenie mnie z błędu.

Kiedy opuszczałem Oddział STW w Suwałkach, rzuciła mi się w oczy plansza z napisem: „Dziękujemy za pracę”.

A co w zamian?

JERZY MARKS

— Nasza organizacja związkowa została zarejestrowana jako pierwsza w Grajewie — mówi przewodnicząca Związku Zawodowego Pracowników Zakładu Gospodarczego WZSR w Grajewie — JANINA TOMCZYK. Już w lutym br. skupiała 98 członków i wówczas odbyło się ogólne zebranie wyborcze w sposób w pełni demokratyczny. Wybrano 11-osobowy zarząd, który zajął się zarówno sprawami organizacyjnymi, socjalno-bytowymi jak i pracowniczymi. Obecnie nasza organizacja liczy 114 członków na ogólną liczbę 127 pracowników zakładu. Sądymy, że pozostali również do nas dołączyć.

Pozostali też do nas dołączają

Od początku prowadzimy partnerskie współdziałanie z dyrekcją. Dotyczy to m.in. stosowania właściwej polityki placowej, stworzenia lepszych warunków pracy, załatwienia spraw socjalno-bytowych. Przedstawiciele związku uczestniczą w posiedzeniach dyrekcyj z głosem współdecydujemy we wszystkich sprawach pracowniczych: ustaleniu plac, podziale premii, awansów, tworzenia odpowiednich stosunków między ludzkimi itp.

W dniu rejestracji związek zawodowy w Zakładach Płyt Piłśniowych i Wiórowych w Rucianem-Nidzie liczył 36 członków. Dzisiaj zrzesza ponad 140 osób. Nie jest to dużo, jak na półtoratysięczną załogę. Ale nie od razu i Kraków zbudowano. Większość członków to pracownicy fizyczni, ludzie z wykształceniem podstawowym i zawodowym; bezpartyjni.

Działają dwie komisje. Interwencyjna zajmuje się rozwiązywaniem bieżących kłopotów pracowniczych, a więc tym co można załatwić „od ręki”. W kom-

rośnię. Każdego dnia ludzie przychodzą z różnymi sprawami — prywatnymi, zawodowymi, socjalnymi. Np. pracownicy posiadający domki jednorodzinne zwracają się o pomoc

w zaopatrzeniu w węgiel. Można z tego skorzystać wszyscy zainteresowani. Mimo to niektórzy ciągle pytają, czy to naprawdę nie tylko dla członków związku?

Do ważnych i pilnych zadań organizacji należało ostatnio rozpatrzenie projektu podwyżek plac w przedsiębiorstwie. Zgłoszonych zostało kilka wniosków. By zahamować rotację zapropnowano, aby przyjęli na dany wydział człowiek przeprowadził w nim minimum dwa lata. Uznano, że należy przegazminować ludzi zatrudnionych na wódkach stanowiących pracę ze znajomości obsługi maszyn.

Wnioskowane, aby pracownik posiadający dwa zawody

Po okresie pewnego zastój zainteresowanie związkiem

jącego budynku z przeznaczeniem na zakładową placówkę kulturalno-światową. Będzie tu między innymi świetlica, biblioteka, kąpiel pamięci ruchu spółdzielczego itp. Zakonczenie prac i oddanie do użytku tej placówki ma nastąpić w końcu września br.

W swoich działaniach związek zawodowy stara się być zawsze rzecznikiem wszystkich pracowników.

MARIAN JABŁOŃSKI

możli otrzymać najwyższą grupę zaszczerogowania.

Nie wszystkie problemy udaje się jednak załatwić bez trudności. Komisja socjalno-bytowa i komórka BHP planują przedłużyć bieżące socjalnych przed okresem zimowym.

— Ludzie mówią między: po co ten przesąd, skoro od ub. roku część spraw nie została załatwiona. Ja zaś uważam — podkreśla F. Szaduro — że trzeba to wręcznie zmienić.

Nasza współpraca z dyrekcją — mówi przewodniczący — nie jest najlepsza. Uważamy, że związek zawodowy powinien być dla niej partnerem. Tymczasem wiele rzeczy jest odkładanych. A przecież nie wymagamy czegoś na co w dzisiejszych czasach nas nie stać. Chcemy po prostu załatwić najprostsze, ludzkie sprawy.

A tych jest zawsze sporo. Chociażby problem odpłatności

ci za ładowanie węgla ładowarką, czynszu dla ludzi mieszkających w zakładowych blokach, a nie będących pracownikami „Płyt” (jest on taki sam jak dla pracowników), czy wybory społecznych inspektorów pracy.

Część załogi przyjęła pozytywnie wyzwanie. Są też i tacy, którzy w ogóle nie chcą ze związkiem współpracować. Przewodniczący twierdzi i jest tego prawie pewny, że przełamywanie ludzkich oporów zależy od efektów działalności.

Na Wasze głosy z pewnością znajdzie się miejsce we wtorkowych numerach „Gazety Współczesnej”. Zachęcamy więc i czekamy.

Jeśli będą wyniki, to załoga zrozumie, że związek działa również w jej interesie.

— Na walnym zebraniu przyjęliśmy zasadę: nie będziemy agitować i chodzić z deklaracjami do ludzi. Ten kto sam się zgłosi — wiadomo, że będzie prawdziwym związkowcem. Biernych nam nie potrzeba — stwierdza Związkowcy z Nidy spore nadzieje pokładają w ewentualnym przystąpieniu do federacji związków branży płyt, szkielek i zapalek. Wkrótce będzie to rozważało walne zebranie. Uważają, że gdy urosną w siłę liczyć się z nimi będą wszyscy.

J. NOWAKOWSKI

Nie od razu Kraków...

AGENCJA ARTYSTYCZNA
„ESTRADA”
 w BIAŁYMSTOKU
ZAPRASZA
 Na KONCERT ZESPOŁU
„BANDA i WANDA”
 w dniach 20, 21, 22 września 1983 r.
 godz. 17 i 19.30
 sala FORUM w Białymstoku.
 Bilety do nabycia w Kasie Estrady, Białystok, ul. Be-
 ma 11, tel. 217-20, 228-69.
 k 3824-1

PRACA
 POMOC domowa zatrudnia w
 W-wie. Oferty: 15430, Biuro Ogło-
 szczeń Poznańskie 38, W-wa.
 ZATRUDNIENIE kobiety w ogrodnictwie
 na stałe. Białystok. Pie-
 czurki, ul. Wiosłowska 34, Ra-
 rowski.
 ZATRUDNIENIE kobiety do pomocy
 w domu i ogrodzie. Złaziska
 Istokowe lub osobiste Maria Mar-
 czewska Józefowa 3 k/W-wy, Al.
 Nadwileńska 88.
 k 3763-1
 GERMANISTKA poszukuje pracy.
 Tel. 416-282.
 k 3763-1
 PRZYMIE renciście, emerytce na
 pol. stat. do magla, Al. 1 Maja
 12, Irena Mocarska.
 k 8867-1

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia
 Kol. **CZESŁAWIE WOJTELEWICZ**
 pracownicy PHSR „Agromia” Baza w Lipkach
 z powodu tragicznej śmierci
Córeczki
Agneszki
 składają:
 Dyrekcja, POP, załoga PHSR „Agromia” w Białymsto-
 ku i współpracownicy Bazy w Lipkach.
 k 3810-1

Wyrazy głębokiego współczucia
RODZINIE
 z powodu zgonu naszej pracow-
 nicy
Stanisławy Kurdej
 składają:
 Dyrekcja i pracownicy Zespo-
 łu Opieki Zdrowotnej w Mońkach.
 k 3807-1

Wyrazy głębokiego współczucia
ZONIE
i RODZINIE
 z powodu śmierci naszego pracow-
 nika
Czesława Wencia
 składają:
 Dyrekcja i współpracownicy
 PPH „Centra Rybna” w Białymstoku.
 k 3812-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

Wyrazy głębokiego współczucia
RODZINIE
 z powodu zgonu naszej pracow-
 nicy
Teresy Siwińskiej
 składają:
 Dyrekcja i pracownicy Białostockich Fabryk Mebli.
 k 3816-1

Wyrazy głębokiego współczucia
ZONIE
i RODZINIE
 z powodu śmierci naszego pracow-
 nika
Czesława Wencia
 składają:
 Dyrekcja i współpracownicy
 PPH „Centra Rybna” w Białymstoku.
 k 3812-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

Wszystkim, którzy okazali
 współczucie z powodu zgonu
 naszego męża, ojca i dziadka
Jana Kaskiewicz
 a szczególnie pracownikom Zakła-
 du Doskonal. Zawodow. w Białymstoku za
 okazanie pomocy, serdeczne podzięko-
 wanie składa
 pograżona w smutku rodzina.
 k 8806-1

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA
ZWIĄZKU ZAKŁADÓW
DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO
 w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 77
INFORMUJE, ZE
 posiada jeszcze wolne miejsca w specjalności
Malarz budowlany
 W czasie trwania 3-letniej nauki uczniowie
 ZSZ otrzymują:
 — wynagrodzenie miesięczne w/g obowiązujących
 przepisów
 — stypendia
 — zasiłki pieniężne dla uczniów będących w trudnych
 warunkach materialnych
 — nagrody
 Ponadto uczniowie w/w specjalności za 50 proc. od-
 płatnością mogą ukończyć kurs samochodowy i otrzy-
 mać prawo jazdy kategorii B.
 Przyjmowane są dziewczęta i chłopcy.
Wymagane dokumenty:
 — 2 zdjęcia
 — 2 życiorysy
 — świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
 — aktualne świadectwo zdrowia
 — 4 fotografie.
 k 3811-1

WZSR „SAMOPOMOC CHŁOPSKA”
ZAKŁAD INWESTYCJI I BUDOWNICTWA
 w Białymstoku
 Oddział Budowlano-Montażowy
 w Mońkach, ul. Kościelna 34
 ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY
 na sprzedaż samochodu:
 — „Żuk” A 03, nr rej. BKB 122 N, rok prod. 1973,
 nr podwozia 147259.
 Cena wywoławcza — 127 250 zł
 Przetarg odbędzie się 20 września 1983 r. o godz. 10
 na terenie zakładu.
 Przystępujący do przetargu powinni wpłacić wadium
 w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej w kasie
 zakładu najpóźniej do godz. 10 w dniu przetar-
 gu.
 Pojazd można oglądać w godz. 8—10 na terenie
 naszego zakładu.
 W przypadku niedojścia do skutku I przetargu, II
 przetarg odbędzie się w 14 dniu od daty I przetar-
 gu.
 Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu
 bez podania przyczyn.
 k 3346-1

MIESZKANIE spółdzielcze 62 m
 kw. w Grzejewie — zamienie na
 podobne lub mniejsze w Białym-
 stoku. Oferty: Biuro Ogłoszeń
 „8822”.
CUDZOZIEMIEC poszukuje samo-
 dzielnie mieszkania. Oferty: Biuro
 Ogłoszeń „8822”.
M-6 WŁASNOŚCIOWE (i piętro)
 — zamienie na dom jednorodzin-
 ny (może być nie wykonany).
 Tel. 411-688.
MALZENISTWO z dzieckiem posu-
 kuje mieszkanie. Tel. 411-688.
POSZUKUJE (obokrajowy) sam-
 odelnie mieszkanie w Śródmie-
 ściu na rok. Płatne z góry.
 Oferty: Biuro Ogłoszeń „8822”.
MŁODE małżeństwo poszukuje
 pokoju. Możliwość opłaty z góry.
 Tel. 310-61 (po 18.00).
MALZENISTWO z rocznym dzieckiem
 poszukuje mieszkania (może
 być nie wykonany) w Białym-
 stoku. Oferty: Biuro Ogłoszeń „8822”.
ROŻNE
RUBIN 114 na gwarancji — ta-
 no sprzedam. Tel. 267-21 (po 18).
POTOPATE — sprzedam. Tel.
 411-688.
POSZUKUJE (obokrajowy) sam-
 odelnie mieszkanie w Śródmie-
 ściu na rok. Płatne z góry.
 Oferty: Biuro Ogłoszeń „8822”.

WYSTAWY
W BIAŁYMSTOKU
 Galeria „Art”, ul. Sienkiewicza 14
 — czynna codziennie (z wyjąt-
 kiem soboty i niedzieli) w godz.
 11—18.
W ŁOMŻY
 Salon Wzrostowy BWA, ul. Armii
 Czerwonej 19 — czynna cod-
 zennie (z wyjątkiem poniedział-
 ków i świąt) w godz. 10—18.
 W soboty i niedzieli w godz.
 12—18, w soboty i niedzieli
 w godz. 12—18.
W SUWALKACH
 Galeria BWA, ul. Kościuszki 31
 — czynna codziennie (z wyjąt-
 kiem poniedziałków i dni poświ-
 atecznych) w godz. 9—17. Wystawa
 prac malarzy Władysława Pradysa.
Radio i TV
RADIO
PROGRAM I
 Wiadomości 0.01, 1.00, 2.00, 3.00,
 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00,
 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,
 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00,
 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00.
 0.05 Muzyka nocna; 4.00 Poranne
 sygnały; 5.00 Poranne rozmaitości
 rolnicze; 6.00 Poranne sygnały; 6.50
 Główny program; 7.00 Dziennik; 7.50
 Poranne sygnały; 8.10 Obserwacje;
 8.20 Melodie na dzień dobry; 8.30
 Przekład prasy; 8.40 Zmierzchniki;
 8.50 Ciepły poranek; 9.00 Wzrost;
 9.10 Wzrost; 9.20 Wzrost; 9.30 Wzrost;
 9.40 Wzrost; 9.50 Wzrost; 10.00 Wzrost;
 10.10 Wzrost; 10.20 Wzrost; 10.30 Wzrost;
 10.40 Wzrost; 10.50 Wzrost; 11.00 Wzrost;
 11.10 Wzrost; 11.20 Wzrost; 11.30 Wzrost;
 11.40 Wzrost; 11.50 Wzrost; 12.00 Wzrost;
 12.10 Wzrost; 12.20 Wzrost; 12.30 Wzrost;
 12.40 Wzrost; 12.50 Wzrost; 13.00 Wzrost;
 13.10 Wzrost; 13.20 Wzrost; 13.30 Wzrost;
 13.40 Wzrost; 13.50 Wzrost; 14.00 Wzrost;
 14.10 Wzrost; 14.20 Wzrost; 14.30 Wzrost;
 14.40 Wzrost; 14.50 Wzrost; 15.00 Wzrost;
 15.10 Wzrost; 15.20 Wzrost; 15.30 Wzrost;
 15.40 Wzrost; 15.50 Wzrost; 16.00 Wzrost;
 16.10 Wzrost; 16.20 Wzrost; 16.30 Wzrost;
 16.40 Wzrost; 16.50 Wzrost; 17.00 Wzrost;
 17.10 Wzrost; 17.20 Wzrost; 17.30 Wzrost;
 17.40 Wzrost; 17.50 Wzrost; 18.00 Wzrost;
 18.10 Wzrost; 18.20 Wzrost; 18.30 Wzrost;
 18.40 Wzrost; 18.50 Wzrost; 19.00 Wzrost;
 19.10 Wzrost; 19.20 Wzrost; 19.30 Wzrost;
 19.40 Wzrost; 19.50 Wzrost; 20.00 Wzrost;
 20.10 Wzrost; 20.20 Wzrost; 20.30 Wzrost;
 20.40 Wzrost; 20.50 Wzrost; 21.00 Wzrost;
 21.10 Wzrost; 21.20 Wzrost; 21.30 Wzrost;
 21.40 Wzrost; 21.50 Wzrost; 22.00 Wzrost;
 22.10 Wzrost; 22.20 Wzrost; 22.30 Wzrost;
 22.40 Wzrost; 22.50 Wzrost; 23.00 Wzrost;
 23.10 Wzrost; 23.20 Wzrost; 23.30 Wzrost;
 23.40 Wzrost; 23.50 Wzrost; 24.00 Wzrost;
 24.10 Wzrost; 24.20 Wzrost; 24.30 Wzrost;
 24.40 Wzrost; 24.50 Wzrost; 25.00 Wzrost;
 25.10 Wzrost; 25.20 Wzrost; 25.30 Wzrost;
 25.40 Wzrost; 25.50 Wzrost; 26.00 Wzrost;
 26.10 Wzrost; 26.20 Wzrost; 26.30 Wzrost;
 26.40 Wzrost; 26.50 Wzrost; 27.00 Wzrost;
 27.10 Wzrost; 27.20 Wzrost; 27.30 Wzrost;
 27.40 Wzrost; 27.50 Wzrost; 28.00 Wzrost;
 28.10 Wzrost; 28.20 Wzrost; 28.30 Wzrost;
 28.40 Wzrost; 28.50 Wzrost; 29.00 Wzrost;
 29.10 Wzrost; 29.20 Wzrost; 29.30 Wzrost;
 29.40 Wzrost; 29.50 Wzrost; 30.00 Wzrost;
 30.10 Wzrost; 30.20 Wzrost; 30.30 Wzrost;
 30.40 Wzrost; 30.50 Wzrost; 31.00 Wzrost;
 31.10 Wzrost; 31.20 Wzrost; 31.30 Wzrost;
 31.40 Wzrost; 31.50 Wzrost; 32.00 Wzrost;
 32.10 Wzrost; 32.20 Wzrost; 32.30 Wzrost;
 32.40 Wzrost; 32.50 Wzrost; 33.00 Wzrost;
 33.10 Wzrost; 33.20 Wzrost; 33.30 Wzrost;
 33.40 Wzrost; 33.50 Wzrost; 34.00 Wzrost;
 34.10 Wzrost; 34.20 Wzrost; 34.30 Wzrost;
 34.40 Wzrost; 34.50 Wzrost; 35.00 Wzrost;
 35.10 Wzrost; 35.20 Wzrost; 35.30 Wzrost;
 35.40 Wzrost; 35.50 Wzrost; 36.00 Wzrost;
 36.10 Wzrost; 36.20 Wzrost; 36.30 Wzrost;
 36.40 Wzrost; 36.50 Wzrost; 37.00 Wzrost;
 37.10 Wzrost; 37.20 Wzrost; 37.30 Wzrost;
 37.40 Wzrost; 37.50 Wzrost; 38.00 Wzrost;
 38.10 Wzrost; 38.20 Wzrost; 38.30 Wzrost;
 38.40 Wzrost; 38.50 Wzrost; 39.00 Wzrost;
 39.10 Wzrost; 39.20 Wzrost; 39.30 Wzrost;
 39.40 Wzrost; 39.50 Wzrost; 40.00 Wzrost;
 40.10 Wzrost; 40.20 Wzrost; 40.30 Wzrost;
 40.40 Wzrost; 40.50 Wzrost; 41.00 Wzrost;
 41.10 Wzrost; 41.20 Wzrost; 41.30 Wzrost;
 41.40 Wzrost; 41.50 Wzrost; 42.00 Wzrost;
 42.10 Wzrost; 42.20 Wzrost; 42.30 Wzrost;
 42.40 Wzrost; 42.50 Wzrost; 43.00 Wzrost;
 43.10 Wzrost; 43.20 Wzrost; 43.30 Wzrost;
 43.40 Wzrost; 43.50 Wzrost; 44.00 Wzrost;
 44.10 Wzrost; 44.20 Wzrost; 44.30 Wzrost;
 44.40 Wzrost; 44.50 Wzrost; 45.00 Wzrost;
 45.10 Wzrost; 45.20 Wzrost; 45.30 Wzrost;
 45.40 Wzrost; 45.50 Wzrost; 46.00 Wzrost;
 46.10 Wzrost; 46.20 Wzrost; 46.30 Wzrost;
 46.40 Wzrost; 46.50 Wzrost; 47.00 Wzrost;
 47.10 Wzrost; 47.20 Wzrost; 47.30 Wzrost;
 47.40 Wzrost; 47.50 Wzrost; 48.00 Wzrost;
 48.10 Wzrost; 48.20 Wzrost; 48.30 Wzrost;
 48.40 Wzrost; 48.50 Wzrost; 49.00 Wzrost;
 49.10 Wzrost; 49.20 Wzrost; 49.30 Wzrost;
 49.40 Wzrost; 49.50 Wzrost; 50.00 Wzrost;
 50.10 Wzrost; 50.20 Wzrost; 50.30 Wzrost;
 50.40 Wzrost; 50.50 Wzrost; 51.00 Wzrost;
 51.10 Wzrost; 51.20 Wzrost; 51.30 Wzrost;
 51.40 Wzrost; 51.50 Wzrost; 52.00 Wzrost;
 52.10 Wzrost; 52.20 Wzrost; 52.30 Wzrost;
 52.40 Wzrost; 52.50 Wzrost; 53.00 Wzrost;
 53.10 Wzrost; 53.20 Wzrost; 53.30 Wzrost;
 53.40 Wzrost; 53.50 Wzrost; 54.00 Wzrost;
 54.10 Wzrost; 54.20 Wzrost; 54.30 Wzrost;
 54.40 Wzrost; 54.50 Wzrost; 55.00 Wzrost;
 55.10 Wzrost; 55.20 Wzrost; 55.30 Wzrost;
 55.40 Wzrost; 55.50 Wzrost; 56.00 Wzrost;
 56.10 Wzrost; 56.20 Wzrost; 56.30 Wzrost;
 56.40 Wzrost; 56.50 Wzrost; 57.00 Wzrost;
 57.10 Wzrost; 57.20 Wzrost; 57.30 Wzrost;
 57.40 Wzrost; 57.50 Wzrost; 58.00 Wzrost;
 58.10 Wzrost; 58.20 Wzrost; 58.30 Wzrost;
 58.40 Wzrost; 58.50 Wzrost; 59.00 Wzrost;
 59.10 Wzrost; 59.20 Wzrost; 59.30 Wzrost;
 59.40 Wzrost; 59.50 Wzrost; 60.00 Wzrost;
 60.10 Wzrost; 60.20 Wzrost; 60.30 Wzrost;
 60.40 Wzrost; 60.50 Wzrost; 61.00 Wzrost;
 61.10 Wzrost; 61.20 Wzrost; 61.30 Wzrost;
 61.40 Wzrost; 61.50 Wzrost; 62.00 Wzrost;
 62.10 Wzrost; 62.20 Wzrost; 62.30 Wzrost;
 62.40 Wzrost; 62.50 Wzrost; 63.00 Wzrost;
 63.10 Wzrost; 63.20 Wzrost; 63.30 Wzrost;
 63.40 Wzrost; 63.50 Wzrost; 64.00 Wzrost;
 64.10 Wzrost; 64.20 Wzrost; 64.30 Wzrost;
 64.40 Wzrost; 64.50 Wzrost; 65.00 Wzrost;
 65.10 Wzrost; 65.20 Wzrost; 65.30 Wzrost;
 65.40 Wzrost; 65.50 Wzrost; 66.00 Wzrost;
 66.10 Wzrost; 66.20 Wzrost; 66.30 Wzrost;
 66.40 Wzrost; 66.50 Wzrost; 67.00 Wzrost;
 67.10 Wzrost; 67.20 Wzrost; 67.30 Wzrost;
 67.40 Wzrost; 67.50 Wzrost; 68.00 Wzrost;
 68.10 Wzrost; 68.20 Wzrost; 68.30 Wzrost;
 68.40 Wzrost; 68.50 Wzrost; 69.00 Wzrost;
 69.10 Wzrost; 69.20 Wzrost; 69.30 Wzrost;
 69.40 Wzrost; 69.50 Wzrost; 70.00 Wzrost;
 70.10 Wzrost; 70.20 Wzrost; 70.30 Wzrost;
 70.40 Wzrost; 70.50 Wzrost; 71.00 Wzrost;
 71.10 Wzrost; 71.20 Wzrost; 71.30 Wzrost;
 71.40 Wzrost; 71.50 Wzrost; 72.00 Wzrost;
 72.10 Wzrost; 72.20 Wzrost; 72.30 Wzrost;
 72.40 Wzrost; 72.50 Wzrost; 73.00 Wzrost;
 73.10 Wzrost; 73.20 Wzrost; 73.30 Wzrost;
 73.40 Wzrost; 73.50 Wzrost; 74.00 Wzrost;
 74.10 Wzrost; 74.20 Wzrost; 74.30 Wzrost;
 74.40 Wzrost; 74.50 Wzrost; 75.00 Wzrost;
 75.10 Wzrost; 75.20 Wzrost; 75.30 Wzrost;
 75.40 Wzrost; 75.50 Wzrost; 76.00 Wzrost;
 76.10 Wzrost; 76.20 Wzrost; 76.30 Wzrost;
 76.40 Wzrost; 76.50 Wzrost; 77.00 Wzrost;
 77.10 Wzrost; 77.20 Wzrost; 77.30 Wzrost;
 77.40 Wzrost; 77.50 Wzrost; 78.00 Wzrost;
 78.10 Wzrost; 78.20 Wzrost; 78.30 Wzrost;
 78.40 Wzrost; 78.50 Wzrost; 79.00 Wzrost;
 79.10 Wzrost; 79.20 Wzrost; 79.30 Wzrost;
 79.40 Wzrost; 79.50 Wzrost; 80.00 Wzrost;
 80.10 Wzrost; 80.20 Wzrost; 80.30 Wzrost;
 80.40 Wzrost; 80.50 Wzrost; 81.00 Wzrost;
 81.10 Wzrost; 81.20 Wzrost; 81.30 Wzrost;
 81.40 Wzrost; 81.50 Wzrost; 82.00 Wzrost;
 82.10 Wzrost; 82.20 Wzrost; 82.30 Wzrost;
 82.40 Wzrost; 82.50 Wzrost; 83.00 Wzrost;
 83.10 Wzrost; 83.20 Wzrost; 83.30 Wzrost;
 83.40 Wzrost; 83.50 Wzrost; 84.00 Wzrost;
 84.10 Wzrost; 84.20 Wzrost; 84.30 Wzrost;
 84.40 Wzrost; 84.50 Wzrost; 85.00 Wzrost;
 85.10 Wzrost; 85.20 Wzrost; 85.30 Wzrost;
 85.40 Wzrost; 85.50 Wzrost; 86.00 Wzrost;
 86.10 Wzrost; 86.20 Wzrost; 86.30 Wzrost;
 86.40 Wzrost; 86.50 Wzrost; 87.00 Wzrost;
 87.10 Wzrost; 87.20 Wzrost; 87.30 Wzrost;
 87.40 Wzrost; 87.50 Wzrost; 88.00 Wzrost;
 88.10 Wzrost; 88.20 Wzrost; 88.30 Wzrost;
 88.40 Wzrost; 88.50 Wzrost; 89.00 Wzrost;
 89.10 Wzrost; 89.20 Wzrost; 89.30 Wzrost;
 89.40 Wzrost; 89.50 Wzrost; 90.00 Wzrost;
 90.10 Wzrost; 90.20 Wzrost; 90.30 Wzrost;
 90.40 Wzrost; 90.50 Wzrost; 91.00 Wzrost;
 91.10 Wzrost; 91.20 Wzrost; 91.30 Wzrost;
 91.40 Wzrost; 91.50 Wzrost; 92.00 Wzrost;
 92.10 Wzrost; 92.20 Wzrost; 92.30 Wzrost;
 92.40 Wzrost; 92.50 Wzrost; 93.00 Wzrost;
 93.10 Wzrost; 93.20 Wzrost; 93.30 Wzrost;
 93.40 Wzrost; 93.50 Wzrost; 94.00 Wzrost;
 94.10 Wzrost; 94.20 Wzrost; 94.30 Wzrost;
 94.40 Wzrost; 94.50 Wzrost; 95.00 Wzrost;
 95.10 Wzrost; 95.20 Wzrost; 95.30 Wzrost;
 95.40 Wzrost; 95.50 Wzrost; 96.00 Wzrost;
 96.10 Wzrost; 96.20 Wzrost; 96.30 Wzrost;
 96.40 Wzrost; 96.50 Wzrost; 97.00 Wzrost;
 97.10 Wzrost; 97.20 Wzrost; 97.30 Wzrost;
 97.40 Wzrost; 97.50 Wzrost; 98.00 Wzrost;
 98.10 Wzrost; 98.20 Wzrost; 98.30 Wzrost;
 98.40 Wzrost; 98.50 Wzrost; 99.00 Wzrost;
 99.10 Wzrost; 99.20 Wzrost; 99.30 Wzrost;
 99.40 Wzrost; 99.50 Wzrost; 100.00 Wzrost;
 100.10 Wzrost; 100.20 Wzrost; 100.30 Wzrost;
 100.40 Wzrost; 100.50 Wzrost; 101.00 Wzrost;
 101.10 Wzrost; 101.20 Wzrost; 101.30 Wzrost;
 101.40 Wzrost; 101.50 Wzrost; 102.00 Wzrost;
 102.10 Wzrost; 102.20 Wzrost; 102.30 Wzrost;
 102.40 Wzrost; 102.50 Wzrost; 103.00 Wzrost;
 103.10 Wzrost; 103.20 Wzrost; 103.30 Wzrost;
 103.40 Wzrost; 103.50 Wzrost; 104.00 Wzrost;
 104.10 Wzrost; 104.20 Wzrost; 104.30 Wzrost;
 104.40 Wzrost; 104.50 Wzrost; 105.00 Wzrost;
 105.10 Wzrost; 105.20 Wzrost; 105.30 Wzrost;
 105.40 Wzrost; 105.50 Wzrost; 106.00 Wzrost;
 106.10 Wzrost; 106.20 Wzrost; 106.30 Wzrost;
 106.40 Wzrost; 106.50 Wzrost; 107.00 Wzrost;
 107.10 Wzrost; 107.20 Wzrost; 107.30 Wzrost;
 107.40 Wzrost; 107.50 Wzrost; 108.00 Wzrost;
 108.10 Wzrost; 108.20 Wzrost; 108.30 Wzrost;
 108.40 Wzrost; 108.50 Wzrost; 109.00 Wzrost;
 109.10 Wzrost; 109.20 Wzrost; 109.30 Wzrost;
 109.40 Wzrost; 109.50 Wzrost; 110.00 Wzrost;
 110.10 Wzrost; 110.20 Wzrost; 110.30 Wzrost;
 110.40 Wzrost; 110.50 Wzrost; 111.00 Wzrost;
 111.10 Wzrost; 111.20 Wzrost; 111.30 Wzrost;
 111.40 Wzrost; 111.50 Wzrost; 112.00 Wzrost;
 112.10 Wzrost; 112.20 Wzrost; 112.30 Wzrost;
 112.40 Wzrost; 112.50 Wzrost; 113.00 Wzrost;
 113.10 Wzrost; 113.20 Wzrost; 113.30 Wzrost;
 113.40 Wzrost; 113.50 Wzrost; 114.00 Wzrost;
 114.10 Wzrost; 114.20 Wzrost; 114.30 Wzrost;
 114.40 Wzrost; 114.50 Wzrost; 115.00 Wzrost;
 115.10 Wzrost; 115.20 Wzrost; 115.30 Wzrost;
 115.40 Wzrost; 115.50 Wzrost; 116.00 Wzrost;
 116.10 Wzrost; 116.20 Wzrost; 116.30 Wzrost;
 116.40 Wzrost; 116.50 Wzrost; 117.00 Wzrost;
 117.10 Wzrost; 117.20 Wzrost; 117.30 Wzrost;
 117.40 Wzrost; 117.50 Wzrost; 118.00 Wzrost;
 118.10 Wzrost; 118.20 Wzrost; 118.30 Wzrost;
 118.40 Wzrost; 118.50 Wzrost; 119.00 Wzrost;
 119.10 Wzrost; 119.20 Wzrost; 119.30 Wzrost;
 119.40 Wzrost; 119.50 Wzrost; 120.00 Wzrost;
 120.10 Wzrost; 120.20 Wzrost; 120.30 Wzrost;
 120.40 Wzrost; 120.50 Wzrost; 121.00 Wzrost;
 121.10 Wzrost; 121.20 Wzrost; 121.30 Wzrost;
 12

Imię i nazwisko _____

Dokładny adres (podać kod pocztowy) _____

